

บรรณานุกรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- จิต เศรษฐบุตร. กฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีเมือง. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520
- สนธิสัญญา. คำบรรยายวิชากฎหมาย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- จิราภรณ์ สถาปนาวรรณนะ. วิกฤตการณ์สยาม ร.ศ.112 การเสียดิน
แดนฝั่งแม่น้ำโขง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2523.
- แกมสุข นุ่มนนท์. การเมืองและการต่างประเทศในประวัติศาสตร์ไทย.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2524.
- ปรีชา เอี่ยมสุทธา. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง ภาคสันติ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- กรุงไทย (นามแฝง). 9 รัชกาลและสมเด็จพระเจ้าฟ้าชาย. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์บรรณศิลป์, 2516.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า. ความทรงจำ. พระนคร :
โรงพิมพ์พระจันทร์, 2489

เพ็ญศรี ตึก. การต่างประเทศกับเอกราชและอธิปไตยของไทย.

กรุงเทพ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2527

รณรงค์ นพคุณ. พันธะกรณีระหว่างไทยกับต่างประเทศ. สถาบันวิชาการทหารอากาศชั้นสูง โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ 30, 2524.

อรุณ ภาณุพงศ์. คำบรรยายลักษณะวิชาสนธิสัญญา. ปริญาโททางการทูต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2506

_____. คำบรรยายลักษณะวิชาสนธิสัญญา. ปริญาโททางการทูต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2506

_____. อำนาจของชาติในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ. เอกสารวิจัยบุคคลในลักษณะวิชาการเมือง วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ประจำปีการศึกษา 2521-2522.

_____. การทูตและการระหว่างประเทศ. โครงการบรรยายพิเศษ ดิเรก ชัยนาม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

บทความ

จิรศักดิ์ มุทิตาภรณ์. "สนธิสัญญาระหว่างประเทศ." วารสารสารธรรม ปีที่ 14 (กุมภาพันธ์ 2507) : 213-246.

ประจักษ์ โรจนพถกษ. "การทำสนธิสัญญาภายใต้ธรรมนูญฉบับปัจจุบัน." วารสารสารธรรม ปีที่ 19 (กุมภาพันธ์ 2512) : 218-224.

ประจักษ์ วิจารณ์พดกษ. "อนุสัญญากรุงเวียนนา... ว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา 1969" วารสารสราธรรม ปีที่ 20 (กุมภาพันธ์ 2513) : 56-66.

ภาสกร ชุณหอุไร. คู่มือนักศึกษากฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีเมือง ภาคสันติ (ฉบับแก้ไขปรับปรุงใหม่ ปี 2519). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงสุทธิการพิมพ์, 2519.

โอมเรล การเบรียล. ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศฝรั่งเศสกับกรุงเทพ. แปลโดย ดวงเพ็ญ พันธุ์หงษ์. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2518

นราธิบพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่น, พลตรี. ประวัติการทูตของไทย. พระนคร : โรงพิมพ์พระจันทร์, 2507.

สดาส ชันติวารพงศ์. ความสัมพันธ์ของไทยกับประเทศตะวันตก. พระนคร : เคล็ดไทย, 2517.

สมจัย อนุมานราชธน. การทูตไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยเชชม, 2493.

สมพงษ์ ชูมาก. กฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีเมือง. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สุวิทย์ อีระศาสนวัตติ. ความสัมพันธ์ไทย-ฝรั่งเศส ร.ศ. 112-116 : การเสียดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขง. กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์, 2523.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. กฎหมายระหว่างประเทศ
และองค์การระหว่างประเทศ. เอกสารการสอนชุดวิชาที่ 82424
 สาขารัฐศาสตร์, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
 2530.

_____. "สนธิสัญญากับกฎหมายไทย." วารสารสราธรรมย์ ปีที่ 30
 (กุมภาพันธ์ 2523) : 85-95.

ประพัฒน์ ศรีณรงค์. "การต่างประเทศของไทยสมัยรัตนโกสินทร์."
วารสารสราธรรมย์. ปีที่ 43 (กุมภาพันธ์ 2529) : 93-102.

บุญย์ เจริญไชย. "สนธิสัญญาฉบับแรกในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์."
วารสารสราธรรมย์. ปีที่ 2 (กุมภาพันธ์ 2495) : 14-28.

_____. "การตีความในสัญญาระหว่างประเทศ." วารสาร
สราธรรมย์. ปีที่ 3 (กุมภาพันธ์ 2496) : 27-43.

วิกรม คุ่มไพโรจน์. "ความสำคัญทางการเมืองและเศรษฐกิจของสนธิ
 สัญญา ค.ศ.1855 หรือสัญญาเบาว์ริงระหว่างไทยกับอังกฤษ."
วารสารสราธรรมย์. ปีที่ 25 (กุมภาพันธ์ 2518) : 196-218.

_____. "ความเป็นมาในประวัติศาสตร์ของเส้นกั้นเขตแดนในลำน้
 ไชย." วารสารสราธรรมย์. ปีที่ 26 (กุมภาพันธ์ 2514) :
 337-375.

วิสูตร อรรถมุกดี. "สนธิสัญญากับกระบวนการแห่งการสัตยาบัน."
วารสารสราธรรมย์. ปีที่ 21 (กุมภาพันธ์ 2514) : 2-16.

นักศึกษาระดับปริญญาโททางการทูต. "การทำสนธิสัญญาในสมัยรัชกาลที่ 4."
วารสารสารานุกรม. ปีที่ 4 (กุมภาพันธ์ 2497) : 24-34.

สมบูรณ์ เสงี่ยมบุตร. "การลี้ภัยของรัฐที่เกี่ยวกับสนธิสัญญา."
วารสารสารานุกรม. ปีที่ 29 (กุมภาพันธ์ 2522) : 17-28.

_____. "กฎหมายสนธิสัญญาไทย." วารสารสารานุกรม. ปีที่ 31
(กุมภาพันธ์ 2524) : 141-167.

_____. "ปัญหาเขตแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน." จิตวิทยา
ความมั่นคง (2526) : 273-304.

สุนทร นิยมญาติ. "หลักกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบของรัฐ."
วารสารสารานุกรม. ปีที่ 25 (กุมภาพันธ์ 2518) : 70-82.

สมบอง สุจริตกุล. "สัตยาบันและผลบังคับของสนธิสัญญา." บทบัณฑิตย
เล่มที่ 20 ตอน 3 (กรกฎาคม 2505) : 562-586.

รณรงค์ นพคุณ. "พันธะกรณีระหว่างประเทศกับรัฐต่างประเทศ
และองค์การระหว่างประเทศ." วารสารสารานุกรม. ปีที่ 43
(กุมภาพันธ์ 2529) : 91-109.

อาพน ศุภสมุท, พลตรี. "นโยบายต่างประเทศของไทย."
รัฐสารักษ์ ปีที่ 10 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร กอง
บัญชาการสูงสุด (10 ตุลาคม 2511) : 65-101.

อรุณ ภาณุพงศ์. "การเจรจาทางการทูต." วารสารสราธรรม ปีที่ 18
(กุมภาพันธ์ 2511) : 1-25.

_____. "นโยบายต่างประเทศและบทบาทของกระทรวงการต่าง
ประเทศ." อนสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนางอิภา
นิลอุบล, 2532 : 99-106.

วิเชียร วัฒนคุณ. "การเลิกใช้สนธิสัญญา." วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร์มหา
บัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2497.

หนังสือกฎหมายประจำศก เล่มเพิ่มเติม. "หนังสือสัญญากรุงสยามกับ
กรุงฝรั่งเศส." ตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม ร.ศ. 112.

_____. "หนังสือสัญญาระหว่างกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศส." ที่ได้ลงชื่อ
กันที่กรุงปารีส ณ.วันที่ 13 กุมภาพันธ์ ร.ศ. 122.

แฟ้มกองบรรณสาร กระทรวงการต่างประเทศ. "อนุสัญญาระหว่าง
รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส และรัฐบาลของสมเด็จพระ
รามาธิบดี พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย." ทำเมื่อวันที่ 7
ตุลาคม พ.ศ. 2445 (ค.ศ. 1902)

_____. "หนังสือสัญญาระหว่างสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยาม
กับเบรลิเคนท์แห่งรีบลิงฝรั่งเศส." เพื่อให้การปักปันเขตแดน
สำเร็จตามความในหนังสือสัญญา ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ร.ศ.
122.

_____. "สัญญาว่าด้วยปักปันเขตแดน ติดท้ายหนังสือสัญญา ลงวันที่ 23
มีนาคม ร.ศ. 125.

ภาษาต่างประเทศBOOKS

Akehurst, M.A. Modern International to International Law. 4th ed. London : George Allen & Unwin Publishers, 1982.

Athanassios, V. Termination of treaties in International Law : The Doctrine of Rebus Sic Stantibus and Desuetude. Oxford : Clarendon Press, 1985.

Blanchard, W. Thailand Its People Its Society Its Culture. New Heaven : Hraf Press, 1958.

Brierly, J.L. The Law of Nations : An Introduction to the International Law Of Peace. 6th ed. Oxford : Clarendon Press, 1969.

Brown, A.J. The Expectation of Siam. New York, 1952.

Brownlie, I. Principles of Public International Law 3th ed. Oxford : Clarendon Press, 1979.

Burney, H. The Burney Papers Bangkok 1910-1914. I-V , Hants : Gregy International Publishers, 1971.

Charles De Visscher. Theory and Reality in Public International Law. translated from the French by P.E. Corbeet. New Jersey : Princeton University Press, 1957.

Corbett, P.E. Law in Diplomacy. New Jersey : Princeton University Press, 1959.

Elias, T.O. New Horizons in International Law. New York, 1979.

_____. The Modern Law of Treaties. New York, Oceana Publications, 1974.

Eeltham, R.G. Diplomatic Handbook. 5th ed. London : Longman, 1988.

Fenwick, C.G. International Law. 3th ed. New York : Appleton-Century-Crofts Inc., 1948.

Greig, D.W. International Law. London : Butterworths, 1970.

Hollowary, K. Modern Trends in Treaty Law. London : Steven & Sons, 1967.

Hudson, M.O. The Permanent Court of International Justice : A Treaties. New York.

Ikle', F.C. How Nations Negotiate. New York : Harper & Row, 1964.

Jacobini, H.B. International Law : A Text. Illinois : Dorsey Press, 1968.

Brierly, J.L. The Basis of Obligation in International Law and Other Papers. edited by Sir Hersch Lanterpacht and C.H.M. Waldock. Scientia Verlag AALEN, 1977.

Kaplan, M.A. The Political Foundations of International Law. New York : John Wiley & Sona Inc., 1966.

Keeton, G.W. Making International Law Work. 2nd ed. London : Steven & Sons Ltd., 1946.

Kelsen, H. Principles of International Law. New York : Rinehart & Company Inc, 1959.

Lanterpacht, H. International Law : The Law Of Peace. Vol IV. Cambridge : Cambridge University Press, 1978.

Lissitzyn, O.J. International Law Today and Tomorrow. New York : Oceanna Publications Inc., 1965.

Mc Nair. Law of Treaties. Oxford : Clarendon Press,
1961.

Norgari, F. Unequal Treaties in International Law.
Stockholm, 1971.

O' Connell, D.P. International Law. Vol I. London :
Steven & Sons, 1970.

Oppenheim, L. International Law : A Treaties. Vol I
Peace. 8th ed. Edited by H. Lauterpachy.
London : Longmans, 1958.

Pitkin, W.H. Siam's Case for Revision of Obsolete
Treaty Obligations Admittedly Inapplicable to
Present Conditions. (Supplement) Copyright,
1919.

Reuter, Paul. International Institutions. Trans by
J.M. Chapman, London : George Allen & Unwin, 1958.

Rhyne, C.S. International Law : The Substance, Pro-
cesses, Procedures and Institutions for world
Peace. Washington D.C. : CLB Publishers Inc.,
1971.

Rosenne, Shabtai. The Law of Treaties : A Guide to the Legislative History of the Vienna Convention
New York : Oceanna Publications Inc., 1971.

_____. Practice and Methods of International Law. New York : Oceanna Publications Inc., 1984.

Satow, Ernest Sir. A guide to Diplomatic Practice.
5th ed. Edited by Lord Gore-Booth. London :
Longman, 1979.

Sayre, F.B. Siam Treaties 1920-1927. Norwood, 1928.

Schwarznberger, G. A Manual of International Law.
5th ed. New York : Frederick A. Praeger Inc.,
1967.

_____. International Law and Order. London :
Steven & Sons 1971.

Schuschnigg, K.V. International Law : An Introduction to the Law of Peace. Milwaukee : Bruce publishing, 1958.

Sinclair, I. The Vienna Convention on the Law of Treaties. 2nd ed. Manchester University Press,
1984.

Srensen, M. Manual of Public International Law.

London : Butterworth, 1984.

Tunkin, G.L. Theory of International Law. Trans by

Butler. London, 1974.

Valtel, E.de. Le Droit des Gens. (1758). Trans by
C.C. Fenwick, Washington, 1916; Classic of in-
ternational Servies.

Verzyl, J.H.W. International Law in Historical Per-
spective. Vol I. A.W. Sythoff-Leyden, 1968.

Visscher, c. Theory and Reality in Public Interna-
tional Law. Princeton : Princeton University
Press, 1957.

Wallace; Rebecca M.M. International Law : A Concise
Introduction. Colorado : Westview Press, 1982.

Whiteman, M. Digest of International Law. Washington
: Department of State Publication. Released
September, 1970.

ARTICLES

Arichaga, E. Jimenez de. "International Law in the Part Third of a Country." Academic de Droit International. Recueil Des Cours. 1978. I. Tome 159 de la collection, (1979) : 1 - 344.

Baxter, R.R. "Treaties and Custom." Academic de Droit International. Recueil Des Cours. 1970. I. Tome 129 de la collection, (1971) : 25 -106.

Elias, T.O. "Problems concerning the Validity of Treaties." Academic de Droit International. Recueil Des Cours. 1971. III. Tome 134 de la collection, (1972) : 333-416.

Fawcett, J.E.S. "General Course on Public International Law." Academic de Droit International. Recueil Des Cours. 1971. I. Tome 132 de la collection, (1971) : 363-558.

Friedmann, W. "General Course on Public International Law." Academic de Droit International. Recueil Des Cours. 1969. II. Tome 127 de la collection, (1970) : 39-246.

- Haraszti, G. "Treaties and the Fundamental Change of Circumstances." Academic de Droit International Recueil Des Cours. 1975. III. Tome 146 de la collection, (1977) : 1-94.
- Lipstein, K. "Parties to Treaties : The Right of Participation." Academic de Droit International Recueil Des Cours. 1972. I. Tome 135 de la collection, (1973) : 231-328.
- Johnston, D.M. "The Heritage of Political Thought in International Law." The Structure and Process of International Law : Essays in Legal Philosophy Doctrine and Theory. Edited by R.St. J. Macdonald ; Douglas M Johnston. Boston : Martinus NY ihoff Publishers, (1986) : 179-225.
- Simma, B. "Strains in the Treaty System." The Structure and Process of International Law : Essays in Legal Philosophy Doctrine and Theory. Edited by R.St. J. Macdonald, Douglas M Johnston. Boston : Martinus NYihoff Publishers, (1986) : 485-511.
- Sinclair, I. "Some Reflection on the Vienna Convention on Succession of States in Respect of Treaties." Essays in Honour of Erik Castern, (1978) : 149-183.

_____. "Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among State." Essays in Honour of Erik Castern, (1978) : 1-218.

Tunkin, G. "International Law in the International System." Academic de Droit International Recueil Des Cours. 1975. II. Tome 147 de la collection, (1969) : 425-452.

CASES AND MATERIALS

Bishop. William W. Jr. International Law : Cases and Materials. 3rd ed. Boston & Toronto : Little, Brown & Company, 1970

Briggsm H.W. The Law of the Nations : Cases, Document and Notes. 2nd ed. New York : Appleton-Century-Crofts Inc., 1952.

Haris, D.J. Cases and Materials on International Law. 2nd ed. London : Sweet & Maxwell, 1979.

Friedman, Wolfgang, International Law : Cases and Materials American Casebook Series : St. Paul, Minn. West Publishing Co., 1969.

Plishchke, E. International Relations : Basic Documents. 2nd ed. New York : D. Van Nostrand Company Inc., 1966.

OTHER MATERIALS

Akehurst, M. "Custom as a Source of International Law." BYIL 47 (1974/1975).

_____. "The Hierarchy of the Source of International Law." BYIL 47 (1974/1975).

Antippas, S. "A Background Report on Codification of the law of Treaties at the Vienna Conference. Tulane Law Review 43 (1969).

Baker, P.J. "The Codification of International Law." BYBIL 5 (1924).

Baxter, R.R. "Multilateral Treaties as Evidence of Customary International Law." BYBIL 41 (1965/1966).

Bernhardt, R. et al.(eds), Encyclopedia of Public International law (EPIL). Amsterdam etc., Instalment : Settlement of Disputes. (1981.)

Blix. :The Rule of Unanimity in the Revision of
Treaties." 5ICLQ (1956)

Brierly, J.L. "Reports on the law of Treaties." Vol
II. U.N. YBIL (1950 - 1952)

Briggs, H.W. "The Attorney General Invokes Rebus Sic
Stantibus." 36AJIL 89 (1942).

_____. "Rebus Sic Stantibus before the Security
Council." 43 AJIL 762 (1949).

_____. "Unilateral Denunciation of Treaties :
The Vienna Convention and International Court of
Justice." 68 AJIL 51 (1974).

_____. "Procedures for establishing the Invali-
dity or Termination of Treaties under the
International Law Commissions." ILC Draft Art.
on the Law of Treaties. AJIL 61 (1967).

Fitzmaurice, G. "Second Report G. Fitzmaurice Second
Report on the Law of Treaties." Doc. A/CN. 4/107
(or in YILC. 16-70) 1957.

_____. "The Foundation of the Authority of
International Law and the Problem of Enforce-
ment." 19 MLR (1956).

_____. "General Principle and Sources of Law."

BYBIL 30, 1953. (report 1983)

Garner, J.W. "The Doctrine of Rebus Sic Stantibus
and the Termination of Treaties." 21 AJIL
(1927).

General Assembly Resolution 2501 (XXIV) of 12 Novem-
ber 1969.

Hudson. M.O. "The Nineteenth Year of the Permanent
Court of Justice." 35 AJIL (1941).

Kenny, R.D.; Dalton. "The Treaty on Treaties."
64 AJIL 495 (1970).

Kunz, J.L. "The Law of Nations : Static and Dynamic."
24 AJIL (1933).

Lauterpacht, H. "Report on the Law Treaties." U.N.
Doc. A/CN 4/63 and 87 (1953 - 1954).

League of Nations. Official Journal : League of
Nations (1939).

Lissitzyu. "Treaties and Changed Circumstances.
(rebus sic stantibus)." 61 AJIL (1967).

International Court of Justice : Report 1971 17-18
Report 1973 47

International Law Commission. "Law of Treaties :
Draft Articles adopted by the Commission." U.N.
Doc. A/CN. 4/2 (1965). (or in AJIL Vol 57
(1963) and Vol 58 (1964))

_____. "Final Text (remembered) in ILC : Report
on the session." U.N. doc. A/6309/rev. I(1966).

Mc Whinney. "The New Countries and the New Inter-
national Law : The United Nations Special Con-
ference on Friendly Relations and Co-operation
among States." 60 AJIL (1966).

Multilateral Treaties in Respect of which the Secre-
tary-General Performs Depositary Functions. Doc.
ST/LEG/SER.D/13 at 597 (1980). and Doc. ST/LEG/
SER. E/16 at 767 (1987).

Pathak, R.S. "The General Theory of the Sources of
Contemporary International Law." IJIL 19 (1979).

Oblas, P.B. "Siam's Efforts to Revise the Treaty
System in the Sixth Reign (1910-1925)." Univer-
sity of Michigan Phd : A Xerox Company, Ann
Arbor, 1974.

Schwelb, E. "Termination or Suspension of Operation of a Treaty as a Consequence of Its Breach." IJIL 7 (1967).

Report of the International Law Commission on the Work of its 34th Session (1982).

Sinclair, I. "Vienna Conference of the Law of Treaties." ICLQ 19 (1970).

United Nations. "The Work of the International Law Commission." 3rd ed. New York, (1980).

_____. Legislative Services. "Laws and Practice concerning the Conclusion of Treaties." ST/LEG/Ser. B/3 1953.

Widdows. "On the Form and Distinctive Nature of International Agreements." 7 Australian YBIL (1981).

Yearbook of the International Law Commission : Documents and Report of the International Law Commission on the Work of the Session to the
 Vol II (1961)
 General Assembly. Vol II (1966)
 Vol III (1974)

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก 1

สนธิสัญญาที่ไทยทำกับอังกฤษ ฉบับลงวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๓๙๘ มีใจความดังนี้

ข้อ ๑ ว่าตั้งแต่บัดนี้ไป พระเจ้าแผ่นดินกรุงบริเตนไอยแลนกับพระเจ้าแผ่นดินที่จะสืบวงศ์ต่อไปภายหน้า กับด้วยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งสองพระองค์ ทั้งสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินไทยที่จะสืบพระราชอิสริยยศต่อไปภายหน้า ให้มีเมตตารักใคร่กันราบคาบไปชั่วฟ้าแลดิน แต่บัณฑิตาคนที่อยู่ในบังคับอังกฤษซึ่งเข้ามาอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร เสนาบดีฝ่ายไทยก็จะช่วยบำรุงรักษาให้อยู่เป็นสุขสบาย ให้ค้าขายโดยสะดวก มิให้ผู้หนึ่งผู้ใดฝ่ายไทยข่มเหงเบียดเบียน แต่บัณฑิตาคนที่อยู่ในบังคับไทยที่จะไปอยู่ในแดนอังกฤษ ขุนนางอังกฤษก็จะช่วยบำรุงรักษาให้อยู่สุขสบาย ให้ได้ค้าขายโดยสะดวก มิให้ผู้หนึ่งผู้ใดฝ่ายอังกฤษข่มเหงเบียดเบียน

ข้อ ๒ ว่าแต่บัณฑิตาการงานของคนที่อยู่ในบังคับอังกฤษซึ่งเข้ามาอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร ก็ต้องฟังบังคับบัญชาของกงสุลที่เข้ามาตั้งอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร กงสุลจะได้ทำตามหนังสือสัญญานี้แล ข้อหนังสือสัญญาเก่าที่มีได้ยกเลิกเสียจนทุกประการ แล้วจะได้บังคับบัญชาคนในบังคับอังกฤษให้ทำตามด้วย แล้วกงสุลจะรับรักษากฎหมายการค้าขายแลกฎหมายที่จะห้ามปรามมิให้คนที่อยู่ในบังคับอังกฤษทำผิดล่วงเกินกฎหมายของอังกฤษกับไทยที่มีอยู่แล้ว และจะมีต่อไปภายหน้า ถ้าคนอยู่ในบังคับอังกฤษจะเกิดวิวาทกันขึ้นกับคนอยู่ในบังคับไทย กงสุลกับเจ้าพนักงานฝ่ายไทยจะปกษษาชำระตัดสิน คนอยู่ในบังคับอังกฤษทำผิด กงสุลจะทำโทษตามกฎหมายอังกฤษ คนอยู่ในบังคับไทยทำผิด ไทยจะทำโทษตามกฎหมายเมืองไทย ถ้าคนอยู่ในได้บังคับไทยเป็นความกันเอง กงสุลไม่เอาเป็นธุระ แลไทยกับอังกฤษยอมกันว่ากงสุลซึ่งจะเข้ามาตั้งอยู่ ณ กรุงเทพมหานครนั้นยังไม่ตั้งต่อมาเมื่อทำหนังสือสัญญาดกลง ลงชื่อกันแล้ว กาบั้นอังกฤษเข้ามาค้าขาย ณ กรุงเทพมหานครใช้ธงอังกฤษมีหนังสือสำหรับลาเปนสำคัญครบสิบลา หนังสือสัญญา

ประทับตราเข้ามาถึง เปลี่ยนกันหลังกงสุลจึงตั้งได้

ข้อ ๓ ว่าคนซึ่งอยู่ในบังคับไทยจะ ไปเป็นลูกจ้างอยู่กับคนอยู่ในบังคับอังกฤษก็ดี คนอยู่ในไต่บังคับไทยที่มีได้เป็นลูกจ้างก็ดี ทาผิดกฎหมายเมืองไทยจะหนีไปอาไศรยอยู่กับคนอยู่ในบังคับอังกฤษ ซึ่งอยู่ในกรุงเทพฯ ถ้ามีพยานว่าทาผิดหนีไปอยู่กับคนในบังคับอังกฤษจริง กงสุลจะจับตัวส่งให้กับเจ้าพนักงานฝ่ายไทย ถ้าคนอยู่ในบังคับอังกฤษที่เข้ามาตั้งบ้านเรือนแลเข้ามาอาไศรยค้าขายอยู่ในกรุงเทพฯ ทาผิดหนีไปอยู่กับคนในไต่บังคับไทย ถ้ามีพยานว่าทาผิดหนีไปอยู่กับคนในไต่บังคับไทยจริงกงสุลจะขอเอาตัว เจ้าพนักงานฝ่ายไทยจะจับตัวส่งให้ ถ้าพวกจีนคนไรว่าเบนคนอยู่ในบังคับอังกฤษ ไม่มีสำคัญสิ่งไร เบนพยานว่าเบนคนอยู่ในบังคับอังกฤษ กงสุลก็ไม่รับเอาเบนธระ

ข้อ ๔ ว่าคนอยู่ในบังคับอังกฤษจะเข้ามาค้าขายตามหัวเมืองชายทะเล ซึ่งขึ้นกับกรุง ก็ค้าขายได้โดยสะดวก แต่จะอาไศรยอยู่ได้ทีเดียวก็แต่ในกรุงเทพฯ ตามในจังหวัดซึ่งกำหนดไว้ในหนังสือสัญญา ประการหนึ่งคนอยู่ในบังคับอังกฤษจะมาเช่าที่ปลูกโรงปลูกเรือน ปลูกตึกแลจะซื้อ เรือนซื้อโรงซื้อตึก พันกาแพงอาไป ในกำหนด ๒๐๐ เส้น คือ ๔ ไมล์ อังกฤษเช่าได้แต่จะซื้อที่ซื้อแลไม่ได้ ถ้าอยู่ถึง ๑๐ ปีแล้วจึงจะซื้อได้ ถ้าอยู่ยังไม่ถึง ๑๐ ปี ท่านเสนาบดีจะโปรดให้ซื้อก็ซื้อได้ที่นอกกำหนด ๒๐๐ เส้นนั้นคนอยู่ในบังคับอังกฤษจะซื้อจะเช่า ที่เรียกที่สวน ที่ไร่ ที่นา ตั้งแต่กาแพงเมืองออกไปเดินด้วยกำลังเรือแจว เรือพาย ทาง ๒๔ ชั่วโมงจะซื้อจะเช่าเมื่อสดก็ซื้อได้ เช่าได้ แต่เมื่อคนอยู่ในบังคับอังกฤษจะซื้อที่ ซื้อเรือน จะต้องบอกกงสุลฯ จะได้บอกเจ้าพนักงานฝ่ายไทย เจ้าพนักงานกับกงสุลเห็นว่าคนที่ซื้อที่นั้นเป็นคนจะทามาหากินโดยจริง เจ้าพนักงานกับกงสุลจะช่วยว่ากล่าวให้ซื้อให้เช่าตามราคาสมควร แล้วจะได้ดูแลบักที่วัดที่ทาหนังสือประทับตราเจ้าพนักงานให้ไว้เป็นสำคัญ แล้วจะได้ฝากฝังเจ้าเมืองกรมการให้ช่วยดูแลทานุบำรุงด้วย แลให้ผู้ที่ไปอยู่นั้นฟังบังคับบัญชาเจ้าเมืองกรมการตามยุติธรรมค่าธรรมเนียมที่ทาไร่ทาสวย ราษฎรบ้านเมืองนั้นต้องเสียอย่าง ไรก็ให้เสียตามชาวบ้านนั้นชาวเมืองนั้น ถ้าในกำหนด ๓ ปีแล้ว ผู้ที่ซื้อที่ไม่มีทุนรอนฤาเชื่อนช

เสียมิได้ตั้งการปลูกสร้าง เสนาบดีจะคืนเงินค่าที่ให้จะตัดสินคืนเอาที่นั่นด้วย

ข้อ ๕ ว่าคนอยู่ในบังคับอังกฤษ ที่เข้ามาจะอาศรัยอยู่ ณ กรุงเท
มหานคร ต้องไปบอกกับกงสุลให้จดชื่อไว้ ถ้าคนเหล่านี้จะออกไปทะเลาะจะไป
เที่ยวเดิน กำหนดทาง ๒๔ ชั่วโมง ตามสัญญาไว้ที่จะให้คนในบังคับอังกฤษอยู่กง
สุล จะไปขอหนังสือเบิกส่งเจ้าพนักงานฝ่ายไทยให้ไป ถ้าคนในบังคับอังกฤษจะ
ออกไปจากกรุงเทพฯ ถ้าขุนนางเจ้าพนักงานฝ่ายไทยบอกกับกงสุลว่ามีเหตุ ควรจะห้าม
มิให้ออกไป กงสุลก็จะมิให้ออกไป ถ้าคนอยู่ในบังคับอังกฤษไปเที่ยวในราวทาง
๒๔ ชั่วโมง กงสุลจะเขียนหนังสือไทยให้ไปว่าคนนั้นชื่ออย่างนั้น รูปร่างอย่างนั้นมี
รูปร่างอย่างนั้น แล้วจะต้องให้เจ้าพนักงานฝ่ายไทยประทับตราหนังสือให้ไปเป็น
สำคัญ เจ้าพนักงานฝ่ายไทยดูหนังสือแล้วให้คืนหนังสือปล่อยตัวไปโดยเร็ว สงใส
ว่าเป็นคนหนีก็ให้ยึดเอาตัวไว้ แล้วให้มาบอกความกับกงสุลให้รู้

ข้อ ๖ ว่าคนซึ่งอยู่ในบังคับอังกฤษจะเข้ามาเที่ยวและจะเข้ามาอา
ศรัยอยู่ ณ กรุงเทพฯ จะถือศาสนาภคตภาพ ไทยก็ไม่ห้ามบราม เมื่อจะสร้างวัดขึ้น
จะทำได้ก็แต่ในที่เสนาบดีจะโปรดให้ ถ้าคนอยู่ในบังคับอังกฤษซึ่งจะเข้ามาอยู่ ณ
กรุงเทพฯ จะจ้างคนซึ่งอยู่ในใต้บังคับไทยมาเป็นลูกจ้าง เสนาบดีฝ่ายไทยจะไม่ห้าม
บราม ถ้าคนที่มีมุนนายจะมารับจ้างอยู่กับอยู่ในบังคับอังกฤษ มุนนายไม่รู้ มุนนาย
จะเอาตัวไปก็เอาไปได้ ถ้าคนในบังคับอังกฤษไปจ้างคนในใต้บังคับไทยเป็นลูก
จ้างไม่ได้ทำสัญญากับมุนนายเขา ภายหลังถ้าเกี่ยวข้องกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด เสนาบดีฝ่าย
ไทยไม่ชำระให้

ข้อ ๗ ว่ากำปั่นรบจะเข้ามาทอดหน้าด้านเมืองสมุทรปราการ เข้ามา
ทอดได้ แต่จะขึ้นมา ณ กรุงเทพฯ ไม่ได้ เมื่อกำปั่นรบซารุดจะต้องเข้าอยู่ เสนาบดี
เจ้าเมืองกรมการเห็นว่าซารุดจริง จะยอมให้อามาเข้าอยู่ ถ้าจะมีขุนนางถือหนังสือ
พระเจ้าแผ่นดินกรุงบริเตนให้ซึ่งกำปั่นรบเข้ามา ณ กรุงเทพฯ จะให้ขึ้นมาแต่ลำ
เดียวต้องให้ขึ้นมาทอดอยู่ได้บ้อมบ้องปัจจามิตร บ้อมบิดปัจจนิก อย่าให้ขึ้น
มาพันบ้อม เว้นไว้แต่เสนาบดีจะโปรดให้ขึ้นมาพันบ้อมจึงขึ้นมาได้ ถ้าไม่มีเรือรบ

อังกฤษอยู่ในกรุงเทพฯ คนอยู่ในบังคับอังกฤษจะวิวาทกันขึ้น กงสุลจะ ไประงับ
ไทยจะให้ทหารไปช่วยกงสุลระงับกบระงับได้

ข้อ ๘ ว่าค่าธรรมเนียมปากเรือที่เคยเรียกกับลูกค้าอังกฤษตามสัญญา
เก่าซึ่งทำไว้ในคฤชศักราช ๑๘๒๖ ปี นั้นจะยอมเลิกเสียตั้งแต่หนังสือสัญญานี้ใช้
ได้ พื้นที่นั้นไปจะต้องเสียแต่ภาษีสิ่งของขาเข้าออก สินค้าเข้าจะต้องเสียภาษี ๑๐๐
ละสาม จะเสียเป็นของภาวะจะเสียเป็นเงิน คีตราตามราคาท้องน้ำสุดแต่ใจ
เจ้าของจะ เสีย ถ้าของเสียภาษี ๑๐๐ ละสาม แล้วของจาทนายไม่ได้ จะเหลือ
กลับออกไปมากน้อยเท่าใด จะต้องคิดภาษีสิ่งของที่เหลือคืนให้กับเจ้าของให้ครบ
ถ้าราคาส่งของ ไม่ตกลงกันต้อง ไปบอกกงสุล ๆ จะ เรียกพ่อค้าคนหนึ่งภาสองคน
ช่วยตีราคาพอสมควร ถ้าลูกค้าในบังคับอังกฤษจะบันทุกเอาฝิ่นเข้ามา ณ กรุงเทพฯ
ไม่ต้อง เสียภาษีแต่ต้องขายฝิ่นให้แก่เจ้าภาษี ถ้าเจ้าภาษีไม่ซื้อเอาฝิ่นไว้ ให้บัน
ทึกลับออกไปไม่ต้อง เสียอะไร ถ้าลูกค้าอยู่ในบังคับอังกฤษเอาฝิ่นไปลักลอบขาย
ทำผิดกับสัญญาข้อนี้ให้รับเอาฝิ่นเสียให้สิ้น แลของที่ เป็นสินค้าที่จะบันทุกออกไปนั้น
ตั้งแต่ของสิ่งนั้นเกิดมาจนได้เป็นสินค้าบันทุกกำบ่นออกไป ให้เสียภาษีแต่ชั้นเดียว
ของสิ่ง ไรที่เป็นสินค้าในกรุงเทพฯ จะ เรียกเป็นสมภักษรดา เรียกเป็นภาษีบ่า
ภาษีในกรุง ภาษีปากเรืออย่างไร ได้กำหนดแล้วในพิกัตติอยู่กับหนังสือสัญญาแล้ว
ได้ยอมกันเป็นชัดแล้วว่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ต้อง เสียภาษีข้างในแล้ว เมื่อลงเรือ
ไม่ต้อง เสีย พวกลูกค้าอยู่ในบังคับอังกฤษจะซื้อสินค้า ยอมให้ซื้อกับผู้ทำผู้ปลูกและ
ของที่เขาขายนั้น ถ้าผู้ใดผู้หนึ่งจะซื้อ ยอมให้ขายมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดขวางห้ามปราบ
ภาษีที่กำหนดในพิกัตติสัญญานี้ สินค้าที่บันทุกเรือไทยจีนที่เคยเสียแล้ว ฝ่ายไทยจะ
ยอมลดภาษีให้เรือไทยจีนแลชาติอื่น ๆ ก็ จะยอมลดให้ ลูกค้าซึ่งอยู่ในอังกฤษ
เหมือนกัน ลูกค้าอยู่ในบังคับอังกฤษจะ เข้ามาต่อเรือ ณ กรุงเทพฯ เสนาบดียอมให้
ต่อแล้วก็ได้ และข้าวปลาเกลือของสามสิ่งนี้ที่ในกรุงเทพฯ ไม่บริบูรณ์ มีหมาย
ประกาศห้ามไม่ให้ออกไปก็ได้ เงินทองแลของสำหรับตัว เข้าออกไม่ต้อง เสียภาษี

ข้อ ๙ ว่าความในกฎหมายซึ่งคิดในสัญญานี้ กงสุลกับเจ้าพนักงานฝ่าย
ไทยพร้อมกันจะต้องรักษา แลจะต้องบังคับให้คนทั้งบางกระทำตามกฎหมาย เจ้า

พนักงานฝ่ายไทยกับกงสุลจะคิดจัดแจงเพิ่มเติมกฎหมาย หวังจะรักษาหนังสือสัญญาให้เจริญก็ได้ เงินที่รับไหมแลของที่รับเพราะทำผิดสัญญานี้ต้องส่ง เบนของในแผ่นดินก่อน เมื่อกงสุลจะเข้ามาตั้งอยู่ ณ กรุงฯ เจ้าของเรือแลกับต้นนายเรือจะว่าด้วยการค้าขายกับเจ้าพนักงานฝ่ายฯ ทายก็ได้

ข้อ ๑๐ ว่าถ้าฝ่ายไทยยอมให้สิ่งใด ๆ กับชาติอื่น ๆ นอกจากหนังสือสัญญานี้ ก็จะต้องยอมให้อังกฤษแลคนในบังคับอังกฤษเหมือนกัน

ข้อ ๑๑ ว่าเมื่อพ้น ๑๐ ปี ตั้งแต่ประทับตราเปลี่ยนหนังสือสัญญานี้แล้ว ถ้าฝ่ายไทยฝ่ายอังกฤษจะขอเปลี่ยนข้อใด ๆ ในหนังสือสัญญานี้ แลข้อใด ๆ ในหนังสือสัญญาเก่าซึ่งทำไว้ในคตศศักราช ๑๘๒๖ ปี ซึ่งมีได้ยกเสียนั้น แลข้อใด ๆ ในกฎหมายค้าขายแลพิศภาคฯ ที่ติดอยู่กับหนังสือสัญญานี้ แลกฎหมายที่จะทำต่อไป ภายหน้า เมื่อได้บอกให้รู้ก่อนปีหนึ่งแล้ว จะตั้งขุนนางฝ่ายไทยฝ่ายอังกฤษเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมได้ ตามแต่เห็นควรด้วยกันทั้งสองฝ่าย

ข้อ ๑๒ ว่าหนังสือสัญญานี้ทำไว้เป็นอักษรไทยฉบับหนึ่ง เป็นอักษรอังกฤษฉบับหนึ่ง ข้อความต้องกัน เมื่อหนังสือสัญญาประทับตราเข้าเปลี่ยนแล้วใช้ได้ เมื่อ ณ วันที่ ๖ เดือน เอบเปรียลศตศักราช ๑๘๕๖ คิตเบนไทย ณ วันอาทิตย์ เดือนห้า ขึ้นค่ำหนึ่ง จุลศักราช ๑๒๑๙ ปีมโรงอัฐศก ผู้สำเร็จราชการฝ่ายไทยฝ่ายอังกฤษทำหนังสือสัญญานี้ เขียนเป็นสี่ฉบับแล้วลงชื่อประทับตราด้วยกันทั้งสองฝ่าย ทำไว้ในกรุงเทพมหานครนครอมรัตนโกสินทรมหินทรายัทธิทยา ณ วันพุธ เดือนห้าขึ้นสองค่ำปีเถาะสัปตศกฯ

กฎหมายอย่างพ้อคำอังกฤษ ซึ่งมาค้าขายในกรุงฯ ต้องใช้

ข้อ ๑ ว่ากับต้นนายกำปั่นซึ่งจะเข้ามาค้าขาย ณ กรุงฯ เมื่อเข้ามาถึงนอกสันดอนจะทอคสมอใช้คนเข้ามาบอกกับเจ้าพนักงาน ถ้าจะเอากำปั่นเลยเข้ามาเมืองสมุทรปราการก็ได้ตามใจ แล้วจะต้องมาบอกเจ้าพนักงานที่ด่าน

เมืองสมุทรปราการว่าเรือมาแต่เมืองใด มีลูกเรือกี่คน มีปืนกี่บอก ทอดสมอที่เมืองสมุทรปราการแล้วต้องมอบปืนใหญ่แลดินค้ำกับขุนนางเจ้าพนักงาน ที่เมืองสมุทรปราการฝ่ายไทยแล้ว ต้องมีขุนนางกรรมการฝ่ายไทยกำกับเรือขึ้นมาจนถึงกรุงฯ

ข้อ ๒ ว่าถ้ากำปั่นเลยเกินด่านเมืองสมุทรปราการขึ้นมา มิได้เอาปืนแลดินค้ำขึ้นไว้ที่เมืองสมุทรปราการตามกฎหมายนี้ ต้องเอากำปั่นกลับลงไป เอาปืนแลดินค้ำขึ้นไว้เสียที่เมืองสมุทรปราการแล้ว ต้องปรับไหมเงินแปดร้อยบาทด้วยไม่ฟังกฎหมายนี้ ถ้าเอาปืนใหญ่แลดินค้ำขึ้นไว้เสียที่เมืองสมุทรปราการแล้ว ต้องปล่อยเรือให้ขึ้นมาค้ำขายที่กรุงฯ

ข้อ ๓ ว่าถ้ากำปั่นลูกค้าอยู่ในบังคับอังกฤษขึ้นมาทอดสมอที่กรุงฯ แล้วถ้าไม่ได้เบนวันอาทิตย์ กับตันนายกำปั่นต้องเอาหนังสือสำหรับลา แลบาณูซีสิ่งของซึ่งมีเข้ามาในลากำปั่นต้องมอบให้กับกงสุลใน ๒๔ ชั่วโมง กงสุลจะได้เอาบาณูซีไปให้เจ้าพนักงานฝ่ายไทยที่ได้เรียกภาษี แล้วเจ้าพนักงานคนนั้นต้องให้หนังสือสำหรับเบิกระวางในเวลานั้น ถ้ากับตันนายเรือมิได้ส่งหนังสือแลบาณูซีสิ่งของใน ๒๔ ชั่วโมงนั้น ฤาส่งบาณูซีไม่ครบจำนวนสิ่งของในลาเรือ จะต้องปรับไหมเงิน ๔๐๐ บาท แต่ว่ายอมให้กับตันนายเรือกับบาณูซีสิ่งของที่หลงลืมในระวาง ๒๔ ชั่วโมงตั้งแต่ได้ส่งหนังสือถึงกงสุลนั้นไม่ปรับไหมเอาเงิน

ข้อ ๔ ว่าถ้ากำปั่นอังกฤษเปิดระวางงานสินค้าก่อนยังไม่ได้นั่งเรือเปิดระวาง แลลักลอบขายสิ่งของในกรุงก็ดี นอกสันดอนก็ดี จะต้องปรับไหมเงิน ๘๐๐ บาท แลสิ่งของที่ลักขายนั้นต้องริบเอาให้หมด

ข้อ ๕ ว่าเมื่อกำปั่นอังกฤษขนของออกแล้วบันทุกของที่ออกไปเสร็จแล้ว เสียภาษีให้เสร็จแล้ว ได้ให้บาณูซีกับกงสุลครอบสิ่งของแล้ว ถ้ามิได้เกี่ยวข้อสิ่งใดๆ ต้องมีเบ็กล่องอักษรไทยส่งให้กงสุล ๗ คินหนังสือสำหรับลาให้กับตันนายเรือปล่อยให้เรือล่องไปเมืองสมุทรปราการ ถ้าเจ้าพนักงานที่เมืองสมุทรปราการไปตรวจดูที่กำปั่นแล้วปืนแลดินค้ำที่เอาขึ้นไว้ส่งให้กับตันนายเรือไป

ข้อ ๖ ว่าฝ่ายราชทูตอังกฤษซึ่งเข้ามาทำหนังสือสัญญาครั้งนี้ ราชทูต
หาารู้จักภาษาไทยไม่ เสนาบดีฝ่ายไทยยอมให้อาหนังสืออักษรอังกฤษในหนังสือสัญญา
มาตราตรี แลกกฎหมายและการค้าขายแพกัตซึ่งติดอยู่กับหนังสือสัญญานั้น เบนแน่ แพกัต
ภาษีนอกแลใด ที่จะเรียกเอาตามหนังสือสัญญานี้

ข้อ ๑ เบนแพกัตสินค้าภาษีชั้นในไม่ต้องเสียเลย เสียแต่เมื่อบันทุกลง
เรือ เสียภาษีอย่างนี้

งาช้าง	หาบละ ๑๐ บาท	นรมาด	หาบละ ๑๒	ตำลึง ๒ บาท	
รง	หาบละ ๖ บาท	กระวาน	หาบละ ๓	ตำลึง ๒ บาท	
ผลกะเบา	หาบละ ๒	สสิ่ง	เจ้า	หาบละ ๖ บาท	
หางนกยูง	ร้อยละ ๑๐ บาท	หอยแมลงภู่	หาบละ	๑ บาท	
ขนนกกรทง	หอยละ ๒ บาท	๒ สสิ่ง	สีเสียด	หาบละ ๖ บาท	
หมากแห้ง	หาบละ ๑ บาท	พุงหลาบ	หาบละ	๒ สสิ่ง	
เขากวางอ่อน	๑๐ เอา	๑ ตามราคา	กัทยาน	หาบละ ๔ สสิ่ง	
หนังกวาง	ร้อยละ ๘ บาท	เปลือกหางไล	หาบละ	๒ สสิ่ง	
หนังทราย	ร้อยละ ๓ บาท	เนื้อไม้	หาบละ	๒ บาท	
บ้านใบ	หาบละ ๖	สสิ่ง	หนังกระเบน	หาบละ ๓ บาท	
ปลาแห้ง	หาบละ ๖	สสิ่ง	เขากวางแก่	หาบละ ๑ สสิ่ง	
ปลาใบไม้	หาบละ ๑ บาท	อกเต่า	หาบละ	๑ บาท	
ผาง	หาบละ ๒	สสิ่ง	ห้อง	กระตองตะพานน้ำ	หาบละ ๑ บาท
เนื้อเค็มแห้ง	หาบละ ๒ บาท	หนังเน่า	หาบละ	๑ สสิ่ง	
กระดุกโคกระบือ	หาบละ ๓	ไพ	ปลิงทะเล	หาบละ ๓ บาท	
หนังแรด	หาบละ ๒	สสิ่ง	กระเพาะปลา	หาบละ ๓ บาท	
กระดุกเสื่อ	หาบละ ๕ บาท	รังนกชน	หาบละ	๑๐ เอา ๒	
เขากระบือ	หาบละ ๑	สสิ่ง	ปีกนกกระเด็น	ร้อยละ ๖	
หนังช้าง	หาบละ ๑	สสิ่ง	เอ็นเนื้อ	หาบละ ๔ บาท	
หนังเสือ	ผืนละ ๑	สสิ่ง	หนังโค	กระบือ	หาบละ ๑ บาท
เกลดลิ้น	หาบละ ๔ บาท	ครั้ง	หาบละ	๕ สสิ่ง	

เบจี้	หาบละ	๒ สลึง	กระดุกข้าง	หาบละ	๑ บาท
กรักซี่	หาบละ	๒ สลึง	เข้าสารเกวียนละ		๔ บาท
หุบลาขาว	หาบละ	๖ สลึง	ไม้ค้ำ	หาบละ	๕ สลึง
หุบลาดำ	หาบละ	๓ บาท	ไม้แดง	หาบละ	๒ สลึง
			เปลือกปะโลง	หาบละ	๑ สลึง

ข้อ ๒ เบนของที่เสียภาษีชั้นในพิกัดนี้ ภาษีนั้นจะเรียกมากขึ้นไปไม่ได้
เมื่อได้บันทึกกาบันทึกไปต้องเสีย

น้ำตาลทรายขาว	หาบละ	๒ สลึง	ปลาทุ	๑๐๐๐๐ ละ	๑ บาท
น้ำตาลแดง	หาบละ	๑ สลึง	กั่วทุกอย่าง		๑๒ เอา ๑
ไหมลาว	๑๒ เอา	๑	กึ่งแห้ง		๑๒ เอา ๑
ขี้ผึ้ง	๑๕ เอา	๑	งาเม็ด		๑๒ เอา ๑
ยาสูบ ๑๐๐๐ ล.		๖ สลึง	ไซเนื้อ	หาบละ	๑ บาท
ฝ้ายเม็ดฝ้ายบดเสีย	๑๐ เอา	๑	เกลือ	เกวียนละ	๖ บาท
พริกไทย	หาบละ				๑ บาท

ข้อ ๓ แต่บันดาสิ่งของทั้งบางนอกจากพิกัดที่เขียนไว้ ในหนังสือที่
เสียกันอยู่ในบ้านในเมืองเท่าไร ให้เรียกยื่นอยู่แต่เท่านั้นอย่าให้เรียกเพิ่มทวีขึ้น
ไป แล้วอย่างให้เรียกภาษีเบน ๒ ชั้น เมื่อลงบันทึกเรือไม่ต้องเสียภาษีอีก

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก 2

หนังสือสัญญา

กรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศส

แต่วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๒*

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรุงสยาม แลท่านประธานาธิบดีรีพับลิก
กรุงฝรั่งเศส มีความประสงค์เพื่อจะระงับกับความวิวาท ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยที่ล่วง
ไปแล้วในระหว่างประเทศทั้งสองนี้ แลเพื่อจะผูกพันธ์ทางไมตรีอันได้มาหลายร้อยปี
แล้วในระหว่างกรุงสยามแลกรุงฝรั่งเศสนั้น ให้สนิทยิ่งขึ้น จึงได้ตั้งอรรคราชทูต
ผู้มีอำนาจเต็มทั้งสองฝ่าย ให้ทำหนังสือสัญญาฉบับนี้คือ

ฝ่ายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรุงสยาม ได้ตั้งพระเจ้าน้องยาเธอ
กรมหลวงเทเวศวงษาโรประการ ฅณภยันตรมหาจักรกรีแลแครนด์ออฟฟิเซอร์ลียี
องคอนเนอร์ ฯลฯ เสนาบดีว่าการต่างประเทศกรุงสยามฝ่ายหนึ่ง

แลฝ่ายท่านประธานาธิบดีรีพับลิกกรุงฝรั่งเศส ได้ตั้งมองซิเออร์เลอร์
ชาลส์ มารี เลอมีร์ เอตวิเลร์ ผู้ได้รับเครื่องอิสริยาภรณ์แครนด์ออฟฟิเซอร์ลียีอง
คอนเนอร์และจูลารากรณ์ อรรคราชทูตผู้มีอำนาจเต็มชั้นที่หนึ่ง แลที่บัญชาการแผ่นดิน
อีกฝ่ายหนึ่ง

ผู้ซึ่ง เมื่อได้แลกเปลี่ยนตราตั้งมองอำนาจ แลได้เห็นเปนการถูกต้อง
ตามแบบแผนดีแล้ว ได้ตกลงทำข้อสัญญาดังมีต่อไปนี้

ข้อ ๑ คอเวอนแมนต์สยามยอมสละ เสียซึ่งข้ออ้างว่ามีกรรมสิทธิ์ที่สิ้น

*หนังสือประชุมกฎหมายประจำศก เล่มเพิ่มเติม หน้า ๑๑๓.

ทั่วไปในดินแดน ณ ผังซ้ายปากควันออกแม่น้ำโขง แลในบรรดาเกาะทั้งหลายในแม่น้ำนั้นด้วย

ข้อ ๒ คอเวอนแมนต์สยามจะไม่มีเรือรบใหญ่่น้อยไปไว้ ฤๅใช้ในทะเลสาบก็ดีในแม่น้ำโขงก็ดี แลในลำน้ำแยกจากแม่น้ำโขงซึ่งอยู่ภายในที่อันได้มีกำหนดไว้ในข้อต่อไปนี้

ข้อ ๓ คอเวอนแมนต์สยามจะไม่มีก่อสร้างด่าน ค่าย คู ฤๅที่อยู่ของพลทหารในแขวงเมืองพระตะบอง แลเมืองนครเสียมราฐ แลในจังหวัด ๒๕ กิโลเมตร (๖๒๕ เส้น) บนฝั่งขวาปากควันตกแม่น้ำโขง

ข้อ ๔ ในจังหวัดซึ่งได้กล่าวไว้ในข้อ ๓ นั้น บรรดาการตระเวนรักษาจะมีแต่กองตระเวนเจ้าพนักงานเมืองนั้น ๆ กับคนใช้เป็นกำลังแต่เพียงที่จำเป็นแท้ แลทำการตามอย่างเช่นเคยรักษาเบณธรรมเนียนที่นั้น จะไม่มีพลประจำอาณานิคมที่สรรพด้วยอาวุธ เบนทหารอย่างใดอย่างหนึ่งตั้งอยู่ในที่นั้นด้วย

ข้อ ๕ คอเวอนแมนต์สยามจะรับปรึกษา กับคอเวอนแมนต์ฝรั่งเศส ภายในกำหนดหกเดือน แต่บนี้ไปในการที่จะจัดการเบณวิธีการค้าขาย แลวิธีตั้งด่านโรภาสีนที่ตำบลซึ่งได้กล่าวไว้ในข้อ ๓ นั้น แลในการที่จะแก้ไขข้อความสัญญา บิมะ โรงอรัศก จุลศักราช ๑๒๑๘ คฤชตศักราช ๑๘๕๖ นั้นด้วย คอเวอนแมนต์สยามจะไม่เก็บภาษีสินค้าเข้าออกในจังหวัดที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๓ แล้วนั้น จนกว่าจะได้ตกลงกัน คอเวอนแมนต์ฝรั่งเศสจะ ได้ทำตอบแทนให้เหมือนกันในสิ่งของที่เกิดจากจังหวัดที่กล่าวนี้สืบต่อไป

ข้อ ๖ การซึ่งจะอุดหนุนการเดินทางเรือในแม่น้ำโขงนั้น จะมีการจาเบณที่จะทำได้ในฝั่งขวาปากควันตกแม่น้ำโขง โดยการก่อสร้างก็ดี ฤๅตั้งท่าเรือจอดก็ดี ทาที่ไว้พินแลถ่านก็ดี คอเวอนแมนต์สยามรับว่าเมื่อคอเวอนแมนต์ฝรั่งเศสขอแล้ว จะช่วยตามการจาเบณที่จะทำให้สะดวกทุกอย่าง เพื่อประโยชน์นั้น

ข้อ ๓ คนชาวเมืองฝรั่งเศสก็ดี คนในบังคับทุกคนอยู่ในปกครองฝรั่งเศสก็ดี ไปมาค้าขายได้โดยสะดวกในตาบลซึ่งได้กล่าวไว้ในข้อ ๓ เมื่อถือหนังสือเดินทางของเข้าพนักงานฝรั่งเศสในตาบลนั้น ฝ่ายราษฎรในจังหวัดอันได้กล่าวไว้นี้จะ ได้รับผลเป็นการตอบแทนอย่าง เดียวกันด้วยเหมือนกัน

ข้อ ๔ คอเวอนแมนต์ฝรั่งเศสจะตั้งกงสุลได้ในที่ใด ๆ ซึ่งจะคิดเห็นว่า แบนการสมควรแก่ประโยชน์ของคนผู้อยู่ในความป้องกันของฝรั่งเศส และมีที่ เมืองนครราชสีมาแลเมืองน่าน เป็นต้น

ข้อ ๕ ถ้ามีความขัดข้องไม่เห็นต้องกันในความหมายของหนังสือสัญญา นี้แล้ว ภาษาฝรั่งเศสเท่านั้นจะ เป็นหลัก

ข้อ ๑๐ สัญญานี้จะ ได้ตรวจแก้เป็นใช้ได้ภายในเวลาสี่เดือนตั้งแต่วัน ลงชื่อกันนี้

อรรคราชทูตผู้มีอำนาจเต็มทั้งสองฝ่ายซึ่ง ได้กล่าวชื่อไว้ข้างต้นนั้น ได้ ลงชื่อแลได้ประทับตราหนังสือสัญญานี้สองฉบับเหมือนกันไว้ เป็นสำคัญแล้ว

ได้ทำที่ราชวัลลภกรุงเทพฯ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๒

คุณยวิทย์ทรพยากร

(เซ็นพระนาม) เทวะวงษาโรประการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนุสัญญา

ทำเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๔๕ (ค.ศ. ๑๙๐๒)

ระหว่าง

รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส และรัฐบาลของสมเด็จพระราชาธิบดี
พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย*

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส และสมเด็จพระราชาธิบดี พระ
มหากษัตริย์แห่งประเทศไทย มีความปรารถนาในอันที่จะยังความสัมพันธ์ทางไมตรี
ระหว่างรัฐทั้ง ๒ ให้แน่นแฟ้นและแน่นอยิ่งขึ้น และเพื่อระงับบรรดาข้อยุ่งยาก
อันเนื่องมาจากการตีความสนธิสัญญา และอนุสัญญาฉบับลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ.
๒๔๓๖ (ค.ศ. ๑๘๙๓) จึงได้ตกลงทำอนุสัญญาใหม่ และเพื่อการนี้ได้แต่งตั้งผู้มี
อำนาจเต็มแต่ละฝ่ายคือ

ฝ่ายประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส

ม. เทโอฟิล เดลคาลเซ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝรั่งเศส รัฐมนตรีว่า
การกระทรวงการต่างประเทศ ฯลฯ และ

ฝ่ายสมเด็จพระราชาธิบดี พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย

พระยาสุริยานุวัตร อัครราชทูตผู้มีอำนาจเต็มประจำประธานาธิบดี
แห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ บรมมาภรณ์ มงกุฎไทย
ภรณ์ชั้น ออพพิซเอร์ เดอลา เลช็อง ดอนเนอร์ ฯลฯ

ผู้ซึ่ง เมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจเต็มให้แก่กัน และตรวจเห็นว่า เป็น
ไปตามแบบที่ดีและถูกต้องแล้ว ได้ทำความตกลงในบทต่อไปนี้

*จากแฟ้มกองบรรณสาร กระทรวงการต่างประเทศ

ข้อ ๑

๑. เขตต์แดนระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชานั้น เริ่มตั้งแต่ฝั่งซ้ายของทะเลสาบจากปากน้ำสตุงโรลุส และดำเนินตามเส้นขนานไปทางทิศตะวันออกจนจดแม่น้ำแพรกัมพงจามต่อจากนั้น เขตต์แดนเดินขึ้นไปทางทิศเหนือ บรรจบเส้นตั้งของจุดที่เส้นเขตต์แดนและเส้นตั้งที่บรรจบกันนี้ ไปจนถึงทิวเขาพนมดงรัก จากนั้นไป เส้นเขตต์แดนเดินตามเส้นแบ่งลำน้ำระหว่างลุ่มน้ำเสนและแม่น้ำโขงข้างหนึ่ง กับลุ่มน้ำมูนอีกข้างหนึ่ง และไปบรรจบถึงทิวเขาพนมผาแดง แล้วจึงตามเส้นยอดเขานี้ไปทางทิศตะวันออกจนถึงแม่น้ำโขง เนื่องจากจุดนี้ขึ้นไป ลำน้ำโขงยังเป็นเขตต์แดนของราชอาณาจักรไทยตามข้อ ๑ แห่งสนธิสัญญาฉบับลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๓๖ (ค.ศ. ๑๘๙๓)

๒. ในส่วนที่เกี่ยวกับเขตต์แดนระหว่างเมืองหลวงพระบางฝั่งขวาและจังหวัดเมืองพิชัย กับเมืองน่านนั้น เขตต์แดนเริ่มจากที่ที่ลำน้ำโขงและลำน้ำเหืองร่วมกัน และได้ไปตามเส้นยอดเขาที่แบ่งลุ่มน้ำเหืองและลำน้ำโขงไปทางทิศตะวันตก จนถึงเส้นแบ่งลำน้ำระหว่างลุ่มน้ำโขงและลุ่มน้ำเจ้าพระยา จากตอนนี้ไปทางทิศเหนือ เส้นเขตต์แดนเดินตามสันเนินซึ่งตั้งอยู่ระหว่างลุ่มน้ำทั้ง ๒ นี้ จนถึงต้นน้ำของลำน้ำ ซึ่งไหลมาจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปลงรวมกับลำน้ำเงิน แล้วไปตามลำน้ำที่วานี้และลำน้ำเงินนั้นด้วย จนถึงที่ที่ลำน้ำนั้นรวมกับลำน้ำบางเลือก ต่อจากนี้ เขตต์แดนจึงย้อนกลับมาตามลำน้ำบางเลือก จนถึงเส้นเนินระหว่างลำน้ำระหว่างลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและลุ่มแม่น้ำโขง และเดินตามเส้นนี้ไปทางทิศตะวันตกจนถึงลำน้ำคอบแล้วจึงตามลำน้ำนี้ไปจนถึงลำน้ำโขง

๓. อย่างไรก็ดี เป็นที่เข้าใจกันว่า อนุสัญญาฉบับนี้เช่นเดียวกับสนธิสัญญาและอนุสัญญาฉบับ พ.ศ. ๒๔๓๖ (ค.ศ. ๑๘๙๓) ไม่เปลี่ยนแปลงเพณีสัมพันธ์อันมีอยู่ระหว่างสมเด็จพระราชาธิบดี พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย กับดินแดนเมืองหลวงพระบาง ส่วนที่อยู่ ณ ฝั่งขวาของลำน้ำโขง

ข้อ ๒

ในขณะที่เดียวกันที่รัฐบาลไทยจะได้มอบเมืองมโนไพรกับเมืองจาบาคัคดี (และโดยทั่วไป ดินแดนซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของเขตต์แดนที่ได้บ่งไว้ในข้อ ๑ วรรค ๑) ให้แก่เจ้าหน้าที่ฝรั่งเศส กองทหารฝรั่งเศสก็จะได้ยกออกจากเมืองจันทบุรี ซึ่งได้ยึดไว้ชั่วคราวตามความในข้อ ๖ แห่งอนุสัญญาฉบับลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๓๖ (ค.ศ. ๑๘๙๓)

ข้อ ๓

บรรดาข้อจำกัดต่าง ๆ ที่บ่งไว้ในข้อ ๓ และข้อ ๔ แห่งสนธิสัญญาฉบับลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๓๖ (ค.ศ. ๑๘๙๓) เป็นอันยกเลิก อย่างไรก็ตาม เสด็จพระเจ้าราชาธิบดี พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทยให้คำมั่นสัญญาว่า กองทหารซึ่งจะส่งไปหรือที่จะตั้งประจำการอยู่ตลอดลุ่มน้ำโขงของไทยนั้น จะต้องเป็นกองทหารสัญชาติไทยบังคับบัญชาโดยนายทหารสัญชาติไทย จะมีข้อยกเว้นต่อกรณีนี้ก็แต่เพียงตำรวจภูธรไทย ซึ่งในขณะนี้นายตำรวจเดนมาร์กบังคับบัญชาอยู่ในกรณีนี้ที่รัฐบาลไทยใคร่จะ เปลี่ยนนายตำรวจเหล่านี้ ให้เป็นนายตำรวจชาวต่างประเทศ ซึ่งมีสัญชาติอื่นแล้ว รัฐบาลไทยจะต้องทำความตกลงกับรัฐบาลฝรั่งเศสก่อน

ข้อ ๔

ในอนาคตภายในลุ่มน้ำโขงของไทย ถ้ารัฐบาลไทยประสงค์จะทำการสร้างท่าเรือชุดคลอง สร้างทางรถไฟ (และเพาะอย่างยิ่งทางรถไฟที่จะเชื่อมเมืองหลวงกับตามคาบลหนึ่งคาบลใดในลุ่มน้ำโขงนี้) รัฐบาลไทยจะทำความตกลงกับรัฐบาลฝรั่งเศส ในเมื่อไม่สามารถกระทำกิจการเหล่านั้นได้โดยลำพังคนไทย และทุนทรัพย์ของไทย

ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้ท่าเรือ คลอง ทางรถไฟในลุ่มน้ำโขงตอนที่

เป็นของไทยก็ดี หรือในดินแดนส่วนอื่นของราชอาณาจักรก็ดี เป็นที่ตกลงกันว่าจะ
ตั้งค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันอันเป็นการขัดกับหลักการเสมอภาคในทางพาณิชย์
ซึ่งได้มีอยู่ในสนธิสัญญาต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้นั้นไม่ได้

ข้อ ๕

บุคคลที่มีเชื้อชาติเดิมเป็นชาวเอเชีย เกิดในดินแดนที่อยู่ใต้อาณาจักรโดย
ตรงหรือภายใต้ความอารักขาของฝรั่งเศส เว้นไว้แต่บุคคลที่มาตั้งถิ่นที่อยู่ใน
ประเทศไทยก่อนเวลาที่ดินแดนอันเป็นแหล่งกำเนิดของตนได้ตกไปอยู่ภายใต้อาณา
หรือความอารักขาของฝรั่งเศสดังกล่าวแล้ว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจาก
ฝรั่งเศส และพึงจดทะเบียนเป็นบุคคลในสังกัดฝรั่งเศสได้ ณ สถานทูตหรือ
สถานกงสุล และสถานรองกงสุลแห่งสาธารณรัฐในราชอาณาจักรไทย ความคุ้ม
ครองของฝรั่งเศสจะได้อำนาจแก่บุตรของบุคคลเหล่านี้ แต่จะไม่ขยายไปถึงหลาน

ชาวกำพูชาในประเทศไทยยังคงอยู่ภายใต้บทบัญญัติในข้อ ๕ แห่งสนธิ
สัญญาฉบับลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๑๐ (ค.ศ. ๑๘๖๗)

ข้อ ๖

๑. บัญชีคนในความคุ้มครองของฝรั่งเศส ซึ่งมีอยู่ในขณะนี้ จะได้รับ
การแก้ไขจากเจ้าหน้าที่กงสุลฝรั่งเศส ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่ได้วางไว้
ในข้อก่อนนั้น และจะจัดส่งให้รัฐบาลไทย ซึ่งจะมีสิทธิตั้งข้อสงสัยต่อการ
ลงทะเบียนรายใดที่เห็นว่าไม่เป็นการถูกต้องได้ เจ้าพนักงานฝรั่งเศสจะได้นำ
กรณีที่ได้แจ้ง ไปให้ทราบนี้ขึ้นพิจารณาใหม่อีกครั้งหนึ่ง

๒. ชนชาติจีนที่ได้จดทะเบียนไว้ในบัญชีที่กล่าวข้างต้นนั้น ณ สถานทูต
หรือสถานกงสุลฝรั่งเศสในประเทศไทย ยังคงจะได้รับความคุ้มครองของฝรั่งเศสต่อไป

ในข้อที่เกี่ยวกับอำนาจศาล ประชาตินจีนเหล่านี้จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายไทยและรับการพิจารณาโดยศาลไทย อย่างไรก็ตาม ผู้แทนของสถานทูตหรือสถานกงสุลฝรั่งเศสจะมีสิทธิของรับเอกสารเกี่ยวกับการพิจารณาคดี และเข้าฟังการพิจารณาของศาลด้วย

ข้อ ๓

ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับชาวเอเชียอันมิได้เกิดในดินแดนภายใต้อำนาจโดยตรง หรือภายใต้ความอารักขาของฝรั่งเศส ให้เข้าอยู่ในความคุ้มครองของฝรั่งเศสนั้น รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐจะได้อุปโภคสิทธิอันเท่าเทียมกันกับที่ประเทศไทยจะพึงให้แก่อาณาภพอื่นในอนาคต

ข้อ ๔

บทบัญญัติแห่งสนธิสัญญา ข้อตกลงและอนุสัญญาเก่า ๆ ระหว่างประเทศฝรั่งเศสกับประเทศไทย ซึ่งไม่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงโดยอนุสัญญาฉบับนี้ คงมีผลใช้บังคับอยู่ต่อไป

ข้อ ๕

ในกรณีที่มีข้อยุ่งยากเกี่ยวกับการตีความอนุสัญญานี้ ซึ่งร่างขึ้นทับในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย ตัวบทฝรั่งเศสเท่านั้นจะใช้เป็นหลักฐานได้

ข้อ ๑๐

อนุสัญญานี้จะต้องได้รับสัตยาบันภายในกำหนด ๔ เดือน นับแต่วันลงนามเป็นต้นไป หรือก่อนนั้นถ้าสามารถจะทำได้

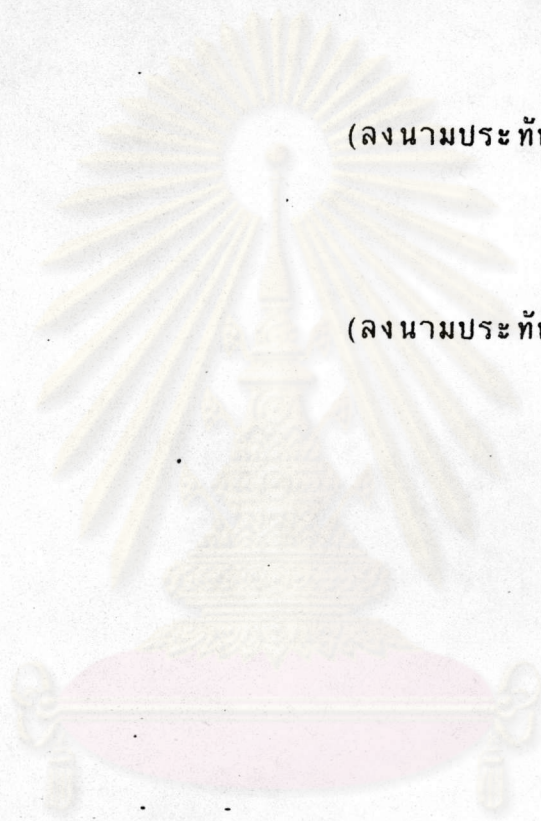
เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มแต่ละฝ่ายได้ลงนามและประทับ
ตราอนุสัญญาไว้เป็นสำคัญ

ทำคู่กันเป็นสองฉบับ ณ กรุงปารีส เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๔๕

(ค.ศ. ๑๙๐๒)

(ลงนามประทับตรา) เดลคาสเซ

(ลงนามประทับตรา) พระยาสूरिया

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสือสัญญา

ระหว่างกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศส

ซึ่งได้ลงชื่อกันที่กรุงปารีส

ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๑๒*

สมเด็จพระเจ้ากรุงสยาม แลท่านประธานาธิบดีรีพับลิคฝรั่งเศส มีความปรารถนาจะผูกพันธ์ทางไมตรี แลจะให้ความไว้วางใจซึ่งมีอยู่ต่อกันในระหว่างประเทศทั้งสองมั่นคงขึ้น แลเพื่อจะระงับความยากบางอย่างซึ่งได้เกิดขึ้นจากการตีความหมายของหนังสือสัญญาใหญ่น้อยที่ได้ทำไว้ ณ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๒ จึงได้ตกลงทำหนังสือสัญญาน้อยขึ้นใหม่ฉบับหนึ่งเพื่อประโยชน์นี้จึงได้แต่งตั้งผู้มีอำนาจเต็มทั้งสองฝ่าย คือ

ฝ่ายสมเด็จพระเจ้ากรุงสยามนั้น

พระยาสุริยานุวัตรอรรคราชทูตพิเศษ แลผู้มีอำนาจเต็มของสมเด็จพระเจ้ากรุงสยาม ณ สำนักท่านประธานาธิบดีรีพับลิคฝรั่งเศส เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎสยามชั้นที่หนึ่ง แลเครื่องอิสริยาภรณ์เลยองคดอนเนอร์ชั้นที่สอง ฯลฯ ฯลฯ ฯลฯ

ฝ่ายท่านประธานาธิบดีรีพับลิคฝรั่งเศสนั้น

มองซิเออร์เทโอฟิลเดลคาสเซเดบูแต เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ฯลฯ ฯลฯ ฯลฯ

ผู้ซึ่งเมื่อได้ส่งหนังสือมอบอำนาจให้ตรวจดูซึ่งกันแลกัน เห็นเป็นอันถูกต้องแบบอย่างดีแล้ว ได้ปรึกษาตกลงกันทำสัญญาเป็นข้อดังต่อไปนี้

*หนังสือประชุมกฎหมายประจำศก เล่มเพิ่มเติม หน้า ๑๒๑

ข้อ ๑

เขตร์แดนในระหว่างกรุงสยามกับกรุงกัมพูชานั้น ตั้งต้นแต่ปากคลอง
 สดุง โรลูออสข้างฝั่งซ้ายทเลสาบ เบนเส้นเขตร์แดนตรงทิศตะวันออก ไปจนบรรจบ
 ถึงคลองกะพงจาก ตั้งแต่ที่นี้ต่อไปเขตร์แดนเบนเส้นตรงทิศเหนือขึ้นไปจนบรรจบ
 ถึงภูเขาพนมดงรัก (คือ ภูเขาบรรทัด) ต่อนั้นไปเขตร์แดนเนื่องไปตามแนวยอดภูเขา
 ขำบันน้ำในระหว่างดินแดนน้ำตกน้ำแสน แลดินแดนน้ำตกแม่โขงฝ่ายหนึ่ง กับดิน
 แดนน้ำตกน้ำมูนอีกฝ่ายหนึ่งจนบรรจบถึงภูเขาผ่าต่าง แล้วต่อเนื่องไปข้างทิศตะวัน
 ออกตามแนวยอดภูเขานี้จนบรรจบถึงแม่โขง ตั้งแต่ที่บรรจบนี้ขึ้นไปแม่โขง เบน
 เขตร์แดนของกรุงสยาม ตามความข้อ ๑ ในหนังสือสัญญาใหญ่ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม
 รัตนโกสินทรศก ๑๑๒

ข้อ ๒

ฝ่ายเขตร์แดนในระหว่าง เมืองหลวงพระบางข้างฝั่งขวาแม่น้ำโขงแล
 เมืองพิไชยกับเมืองน่านนั้น เขตร์แดนตั้งต้นแต่ปากน้ำเฮียงที่แยกจากแม่น้ำโขง
 เนื่องไปตามกลางลำน้ำแม่เฮียง จนถึงที่แยกปากน้ำต่าง เลยขึ้นไปตามลำน้ำ
 ต่างจนบรรจบถึงยอดภูเขาขำบันน้ำ ในระหว่างดินแดนน้ำตกแม่โขง แลดินแดนน้ำตก
 แม่น้ำเจ้าพระยา ตรงที่แห่งหนึ่งที่ถูกเขาแดนดิน ตั้งแต่ที่นี้เขตร์แดนต่อเนื่องขึ้นไป
 ไปทางทิศเหนือตามแนวยอดภูเขาขำบันน้ำในระหว่างดินแดนน้ำตกแม่โขง แลดิน
 แดนน้ำตกแม่น้ำเจ้าพระยา จนบรรจบถึงปลายน้ำควบแล้ว เขตร์ต่อแดนเนื่อง
 ไปตามลำน้ำควบจนบรรจบกับแม่น้ำโขง

ข้อ ๓

จะ ได้กำหนดเขตร์แดนในระหว่างกรุงสยาม กับดินแดนที่เป็นแผ่นดิน
 อินโดจีนฝรั่งเศส รัฐบาลทั้งสองฝ่ายที่ได้ทำสัญญากันนี้ ต่างจะต้องข้าหลวงผสมกัน
 ไปทำการกำหนดเขตร์แดนนี้ การกำหนดเขตร์แดนนี้ จะทาลงตามเขตร์แดนที่

ได้กำหนดไว้ในข้อ ๑ และข้อ ๒ ทั้งจะกำหนดลงในดินแดนที่อยู่ในระหว่างทะเลสาบกับทะเล

เพื่อจะกระทำให้การของข้าหลวงผสมสดวกขึ้น และเพื่อหลีกเลี่ยงเสียจากความยกทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจเกิดขึ้นได้ ในการกำหนดเขตแดนในดินแดนซึ่งอยู่ในทะเลสาบแลทะเลนั้น เมื่อก่อนที่จะตั้งข้าหลวงผสม รัฐบาลทั้งสองฝ่ายจะตกลงกันเสียก่อนว่า จะกำหนดที่สำคัญแห่งใดเป็นที่หมายกำหนดเขตแดนในดินแดนนี้ แห่งใดในเขตแดนที่จะจดทะเลเป็นต้น

จะได้ตั้งข้าหลวงผสม และข้าหลวงที่ตั้งต้นทำการใน ๔ เดือน ภายหลังจากวันรับอนุญาตใช้หนังสือสัญญาฉบับนี้

ข้อ ๔

รัฐบาลสยามยอมเสียสละอาณาจ ซึ่ง เป็นเจ้าของแผ่นดินเมืองหลวงพระบาง ที่อยู่ข้างฝั่งขวาแม่น้ำโขง

เรือค้าขายแลแพไม้ ซึ่ง เป็นกรรมสิทธิ์ของคนไทยมีอาณาจที่จะขึ้นล่องได้โดยสะดวกปราศจากการขัดขวาง ในตอนแม่น้ำโขงซึ่ง ไหลตลอดที่ดินแดนของเมืองหลวงพระบาง

ข้อ ๕

เมื่อได้ตกลงกันตามข้อความซึ่ง ได้กล่าวไว้ในข้อ ๓ ตอนที่ ๒ ว่าด้วยเรื่องการกำหนดเขตแดนในระหว่างทะเลสาบแลทะเลแล้ว และเมื่อรัฐบาลสยามได้แจ้งความให้เจ้าพนักงานฝรั่งเศสทราบโดยทางราชการ ว่าที่ดินแดนซึ่ง เป็นผลแห่งการที่จะ ได้ตกลงกันกับที่ดินแดน ซึ่งอยู่ข้างทิศตะวันออกของเขตแดนตามที่ได้กำหนดลงไว้ในข้อ ๑ ข้อ ๒ ในหนังสือสัญญาฉบับนี้ว่า เจ้าพนักงานฝรั่งเศสจะรับเอาได้เมื่อใดแล้ว กองทหารฝรั่งเศสซึ่ง ได้เข้าตั้งอยู่ในเมืองจันทบุรีชั่วคราวหนึ่ง

คราวหนึ่ง ตามหนังสือสัญญาวันที่ ๒ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๒ จะออกจาก
เมืองจันทบุรีในทันใด

ข้อ ๖

ข้อสัญญา ข้อ ๔ ในหนังสือสัญญาใหญ่วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก
๑๑๒ นั้น เป็นอันยกเลิก เปลี่ยนเป็นข้อสัญญาตามความต่อไปนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้ากรุงสยามทรงรับสัญญาว่า พลทหารซึ่งจะได้
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ส่งไป หรือจะให้ตั้งประจำอยู่ในเขตร์แคว้นลุ่มน้ำ
ตกแม่โขง ข้างฝ่ายกรุงสยามนั้นจะ เป็นพลทหารชาติไทยอยู่ในได้บังคับนายทหาร
ชาติไทยเสมอ มีความยกเว้นอย่าง เดียวจากสัญญาข้อนี้ให้เป็นประโยชน์แก่ตา
ราชบุตรไทย ซึ่งนายทหารชาติเดนมาร์กบังคับอยู่ในขณะนี้ ถ้ารัฐบาลสยาม
ปรารถนาจะ เปลี่ยนนายทหารเหล่านี้ให้เป็นนายทหารของชาติอื่น รัฐบาลสยามจะ
บดกษาให้ตกลงกันกับรัฐบาลฝรั่งเศสก่อน

ในเรื่องที่เกี่ยวข้อก้ำยแขวง เมืองพระตะบอง เมืองเสียมราฐ เมือง
ศรีโสภณนั้น รัฐบาลสยามสัญญาจะให้มีแต่กองพลตระเวร ซึ่งเป็นที่ต้องการสำหรับ
รักษาความสงบเรียบร้อย คนที่จะให้เป็นพลกองตระเวรนี้จะ เกณฑ์เอาแต่ล้วนที่
เป็นชาวเมือง ณ ที่นั้น

ข้อ ๗

ถ้าในกาลภายหน้า รัฐบาลสยามปรารถนาจะทำท่าเรือ คลอง ทางรถ
ไฟ ที่ในดินแดนลุ่มน้ำตกแม่โขงข้างฝ่ายของกรุงสยาม (มีทางรถไฟที่จะให้
เป็นทางติดต่อจากกรุงเทพฯ ไปถึงที่แห่งใดในแคว้นลุ่มน้ำนี้โดยจะ เพาะ) แม้
ว่าจะทำการเหล่านี้ไปมิได้แต่โดยลาพัก เจ้าพนักงานไทยโดยทุนของไทย รัฐ
บาลสยามจะ บดกษาให้ตกลงกันกับรัฐบาลฝรั่งเศส ส่วนการที่จะทำสำหรับให้การ

ต่าง ๆ ที่กล่าวนี้เป็นผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน

ในการที่จะใช้ท่าเรือ คลอง ทางระไพ ในแคว้นแคว้นน้ำตกแม่โขงข้าง
ฝ่ายของกรุงสยามก็ดี ทั้งภายในพระราชอาณาเขตรนอกไปจากแคว้นนี้ก็ดี
เบนความเข้าใจกันว่าจะไม่ตั้งพิภดเก็บเงินให้ต่างกัน ให้เป็นการผิดไปจากหลัก
ถาน ซึ่งจะต้องทำให้เสมอกันในการค้าขาย ดังได้สัญญาไว้ในหนังสือสัญญาทั้ง
หลายที่กรุงสยามได้ลงชื่อ

ข้อ ๘

ในที่นี้จะทำการให้สำเร็จไปตามความข้อ ๖ ของหนังสือสัญญาใหญ่ วันที่
๓ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๒ นั้น รัฐบาลสยามจะอนุญาตที่ดินเบนขนาดกว้าง
ยาว ตามซึ่งจะได้กำหนดให้แก่รัฐบาลบริบับลิก ณ ที่ต่าง ๆ ข้างฝั่งขวาของแม่น้ำ
โขง คือ

ที่ เชียงคาน หนองคาย เมืองสนัยบุรี ที่ ๆ ปากน้ำคาน (ฝั่งขวาหรือ
ฝั่งซ้าย) บ้านมุกคหาร เมืองเขมราฐ กับที่ปากน้ำมูน (ฝั่งขวาหรือฝั่งซ้าย)

รัฐบาลทั้งสองได้ตกลงกันจัดแจง เอกออกเสียซึ่งสิ่งทีกีดกันไม่ให้เรือ
เดินได้สะดวกในลำนน้ำมูน ตอนที่อยู่ระหว่างพิมลกับแม่น้ำโขง ถ้าเห็นว่าการนั้น
จะทำให้สำเร็จไปไม่ได้หรือว่าจะเปลืองเงินเกินไป รัฐบาลทั้งสองจะช่วยกันจัด
แจงทาทางบกให้ไปมาถึงกันได้ ในระหว่าง เมืองพิบูลแลแม่น้ำโขง

รัฐบาลทั้งสองจะตกลงกันด้วยว่า ในระหว่าง เมืองจาบาศักคักกับเขตร์
แดนเมืองหลวงพระบาง ดังที่ได้กำหนดลงไว้ในข้อ ๒ ของหนังสือสัญญาลับนี้ จะ
ให้มีทางรถไฟขึ้นใช้แทนการเดินเรือที่ไม่สะดวกในแม่น้ำโขง ถ้ายอมรับกันว่า
เป็นที่ต้องการ

ข้อ ๙

ตั้งแต่เดี๋ยวนี้ไป เบนการตกลงกันแล้วว่า รัฐบาลทั้งสองจะช่วยให้มี
 ทางรถไฟ ตั้งแต่เมืองพนมเปญไปถึง เมืองพระตะบองขึ้นไปได้โดยสะดวก การก่อสร้าง
 แลการที่จะกระทำให้มีผลประโยชน์ขึ้นนั้น รัฐบาลทั้งสองจะทำเอง โดยลาพัง
 ส่วนการในที่ดินแดนของรัฐบาลใดรัฐบาลนั้นรับทำ หรือรัฐบาลทั้งสองจะยินยอม
 ร่วมกันให้บริษัทไทยกับฝรั่งเศสบริษัทใดทำก็ได้

รัฐบาลทั้งสอง ได้เห็นด้วยกันแล้วว่า เบนการจา เบนที่จะทำการ เพื่อจะ
 ให้ทางน้ำในคลอง เมืองพระตะบอง ในระหว่างทะเลสาบเมืองนั้นตื้นขึ้น เพื่อฉนี้
 รัฐบาลฝรั่งเศสพร้อมตัวที่จะให้เอเยนต์ที่เป็นช่างที่รัฐบาลสยามอาจจะต้องการใช้
 ทั้งสำหรับที่จะทำการและรักษาการที่กล่าวนี้ด้วย

ข้อ ๑๐

รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยอมรับรายชื่อคนในบังคับฝรั่งเศส
 เช่น กับที่มีอยู่แล้วเดี๋ยวนี้ ยกเว้นเสียแต่คนจากพวกที่จะได้ยอมรับกันทั้งสอง
 ฝ่ายได้เข้าจดทะเบียนอยู่ในรายชื่อนั้นโดยเหตุอันมิชอบธรรม เจ้าพนักงานฝรั่งเศส
 จะได้ส่งสำเนารายชื่อเหล่านี้ให้แก่เจ้าพนักงานไทย

บุตรหลานของคนอยู่ในบังคับ ซึ่ง เข้าอยู่ในได้อานาจศาลฝรั่งเศส เช่นนี้
 จะมามีอำนาจที่จะอ้างเข้าอยู่ในทะเบียนได้ ถ้าหากว่าคนเหล่านี้ไม่ได้ตกเป็นคนอยู่
 ในจากพวกซึ่ง ได้กำหนดไว้ในข้อสัญญาต่อความชื่อนี้ไปในหนังสือสัญญาน้อยฉบับนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ข้อ ๑๑

คนกำเนิดในประเทศเอเชีย เกิดในดินแดนซึ่งอยู่ในได้อานาจปกครอง
 โดยตรงของกรุงฝรั่งเศส หรือในดินแดนที่อยู่ในความป้องกันของกรุงฝรั่งเศส นั้น
 จะมีอำนาจที่จะรับความป้องกันของฝรั่งเศสได้ ยกเว้นเสียแต่ผู้ซึ่ง ได้เข้ามาตั้งอยู่
 ในกรุงสยามเมื่อก่อนเวลาที่ดินแดนที่กำเนิดของ เหล่านั้น ได้เข้าอยู่ในอานาจ
 ปกครองหรือความป้องกันของฝรั่งเศส

ข้อ ๑๐

ในการเกี่ยวข้องกับอำนาจศาล ซึ่งตั้งแต่นี้ต่อไปคนฝรั่งเศสแลคนใน
บังคับฝรั่งเศสในกรุงสยาม จะต้องเข้าอยู่ในใต้บังคับโดยไม่มีที่ยกเว้นเลยนั้น
รัฐบาลทั้งสอง ได้ตกลงกันทำข้อสัญญาดังที่จะกล่าวต่อไปนี้ ขึ้นใช้แทนข้อสัญญาที่อยู่
แต่ก่อน

๑. ในความอาญา คนฝรั่งเศสหรือคนในบังคับฝรั่งเศสจะอยู่ในใต้ บัง
คับตุลาการศาลฝรั่งเศสเท่านั้น

๒. ในความแพ่ง คดีทั้งปวงซึ่งคนไทยเป็นโจทก์ฟ้องคนฝรั่งเศสหรือคน
ในบังคับฝรั่งเศส จะต้องฟ้องต่อศาลกงสุลฝรั่งเศส

คดีทั้งปวงซึ่งคนไทยเป็นจำเลย ศาลไทยสำหรับพิจารณาคดีความต่าง
ประเทศซึ่งได้ตั้งไว้ ณ กรุงเทพฯ จะพิจารณาคดีสิน

ยกเว้นเสียแต่ที่ในมณฑลเมืองนครเชียงใหม่ นครลำปาง นครลำพูน
นครน่าน ความอาญาและความแพ่งทั้งปวง ซึ่งคนในบังคับฝรั่งเศสมีคดี ศาลต่าง
ประเทศไทยจะพิจารณาคดีสิน แต่เป็นความเข้าใจกันว่า ในคดีความทั้งปวงนี้
กงสุลฝรั่งเศสมีอำนาจที่จะไปอยู่ในศาลเมื่อเวลาชำระได้ หรือจะให้ผู้แทนผู้หนึ่งซึ่ง
ได้รับอำนาจตามสมควรแล้วไปอยู่ที่ศาลในเวลาชำระก็ได้ แลเมื่อเห็นว่า
เป็นการสมควรแก่ผลประโยชน์ของความยุติธรรม จะทำความแนะนำที่ช่วยขึ้นได้
ทุกอย่าง

ในคดีความซึ่งคนฝรั่งเศสหรือคนในบังคับฝรั่งเศสเป็นจำเลยนั้น ถ้าใน
ระหว่างความพิจารณา กงสุลฝรั่งเศสเห็นเป็นเวลาสมควรที่จะขออนุญาตคดีความนั้น
ออกเสีย โดยทางที่จะทำหนังสือขอไปเมื่อใดก็ได้

คดีความนี้ก็ต่อส่งต่อไปยังศาลกงสุลฝรั่งเศส ซึ่งตั้งแต่เวลานั้นไปจะ

พิจารณาคดีนั้นได้ตามลาพัก และเจ้าพนักงานไทยตะสงเคราะห์ช่วยธุระแก่ศาลนั้น
ด้วย

การฟ้องอุทธรณ์ต่อคำตัดสินทั้งปวงของศาล สำหรับพิจารณาคดีความ
ต่างประเทศก็ดี ของศาลต่างประเทศสำหรับมณฑลที่ ๔ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นก็
จะต้องไปฟ้องอุทธรณ์ที่ศาลอุทธรณ์ ณ กรุงเทพฯ

ข้อ ๑๓

ในกาลภายหน้า เรื่องการที่ชาวประเทศเอเซียซึ่งมิได้เกิดในดินแดนที่
ตนอยู่ในอาณาหรือในดินแดนที่อยู่ในความป้องกันของกรุงฝรั่งเศส หรือผู้ซึ่งมิได้
เปลี่ยนชาติโดยถูกต้องตามกฎหมาย จะเข้าเป็นคนอยู่ในความป้องกันของฝรั่งเศส
ได้นั้น รัฐบาลของรัฐบาลจะ ได้รับอำนาจเท่ากันกับอำนาจซึ่งกรุงสยามจะยอม
ให้แก่ประเทศหนึ่งประเทศใดในกาลภายหน้า

ข้อ ๑๔

ข้อความทั้งหลายซึ่งมีอยู่ในหนังสือสัญญาใหญ่สัญญาน้อยแลสัญญาทั้งปวง
แต่ก่อนมาในระหว่างกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศสที่หนังสือสัญญาน้อยฉบับนี้มีได้เปลี่ยน
แปลงเสียนั้น ยังคงใช้ได้โดยเต็ม

ข้อ ๑๕

ถ้าเกิดความขัดข้องไม่เห็นต้องกันในความหมายของหนังสือสัญญา ซึ่ง
ได้เขียนขึ้นในภาษาฝรั่งเศส แลภาษาไทยนี้ ภาษาฝรั่งเศสจะ เป็นหลักข้างเดียว

ข้อ ๑๖

หนังสือสัญญาน้อยนี้ ต้องมีอนุญาตในกำหนด ๔ เดือนตั้งแต่วันที่ได้

ลงชื่อ หรือให้เร็วกว่านั้น ถ้าจะกระทำได้

ในการที่จะให้เบญชยานสาคร์นั้น ผู้มีอำนาจเต็มทั้งสองฝ่ายได้ลงชื่อ
หนังสือสัญญา และ ได้ประทับตราลงไว้ด้วยกัน

ได้ทำที่กรุงบาริศ (เบงสองฉบับเหมือนกัน)

ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๒

(ประทับตราแลเซ็น) พระยาสุริยา

(ประทับตราแลเซ็น) เดลคาสเซ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสือสัญญา

ระหว่าง

สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามกับเบรสิเตนต์แห่งบริบลิคฝรั่งเศส*

อาไศรยเหตุการณ์อันมีขึ้นเมื่อทำการปักปันเขตแดน เพื่อให้สำเร็จตามความในหนังสือสัญญาลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ รันตโกสินทรศก ๑๒๒ ศกศตศักราช ๑๙๐๕ นั้น มีความประสงค์ที่จะแบ่งปันเขตแดนสยาม ซึ่งติดต่อกับเขตแดนฝรั่งเศสให้แล้วเสร็จเป็นครั้งสุดท้าย โดยทางต่างฝ่ายต่างผ่อนผันแลกเปลี่ยนเขตแดนต่อกันประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งมีความประสงค์ที่จะให้การที่เกี่ยวข้องกันในระหว่างสองประเทศนี้สะดวกยิ่งขึ้น โดยแก้ไขจัดใช้วิธีอำนาจศาลแบบเดียว แลให้คนในบ้องกันฝรั่งเศสซึ่งอยู่ในกรุงสยามมีกรรมสิทธิ์มากขึ้นอีกด้วย จึงได้ตกลงกันทำหนังสือสัญญาใหม่ฉบับหนึ่งแล้ว ได้ตั้งแต่งผู้มีอำนาจเต็มสำหรับการทำสัญญานี้ทั้งสองฝ่ายคือ

ฝ่ายสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามนั้น พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงเทวะวงษาโรประการภราดรมหาจักรีบรมราชวงษ แลตราครองออฟิศเซียลียงดอเนอ ฯลฯ เสนาบดีว่าการต่างประเทศฝ่ายหนึ่ง

ฝ่ายเบรสิเตนต์แห่งบริบลิคฝรั่งเศสนั้น มองซิเออร์วิกตอร์ เอมีลมารีโยเสฟ คอลแลง (เดอบลังซี) อรรคราชทูตพิเศษ แลผู้มีอำนาจเต็มของบริบลิคฝรั่งเศสตราออฟิศเซียลียงดอเนอกับลองสตรุกของบริบลิคอีกฝ่ายหนึ่ง

ต่างได้รับหนังสือมอบอำนาจด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย ที่ได้สอบสวนกันเห็นถูกต้องตามแบบอย่างแล้ว จึงได้พร้อมกันตกลงทำสัญญา มีข้อความดังจะกล่าวต่อไปนี้

*จากแฟ้มกองบรรณาสาร กระทรวงการต่างประเทศ

ข้อ ๑

รัฐบาลสยามยอมยกดินแดนเมืองพระตะบอง เมืองเสียมราฐ กับเมืองศรีโสภณให้แก่กรุงฝรั่งเศสตามกำหนดเขตแดนดังว่าไว้ในข้อ ๑ ของสัญญาว่าด้วย บักบันเขตแดนซึ่งติดท้ายสัญญานี้

ข้อ ๒

รัฐบาลฝรั่งเศสยอมยกดินแดนเมืองด่านซ้ายแลเมืองตราขกับทั้ง เกาะทั้งหลายซึ่งอยู่ภายใต้แหลมสิงลง ไปจนถึง เกาะกูดนั้น ให้แก่กรุงสยามตามกำหนดเขตแดนดังว่าไว้ในข้อ ๒ ของสัญญาว่าด้วยบักบันเขตแดนดังกล่าวมาแล้ว

ข้อ ๓

การที่จะส่งมอบดินแดนเหล่านี้ซึ่งกันแลกันนั้น จะ ได้จัดให้สำเร็จภายในยี่สิบวันตั้งแต่วันที่ได้แลกเปลี่ยนนรดิไฟสัญญานี้แล้ว

ข้อ ๔

กรรมการร่วมกันกองหนึ่ง มีนายทหารแลพนักงานฝ่ายไทยแลฝรั่งเศส ซึ่งสองประเทศที่ทำสัญญานี้จะ ได้เลือกตั้งขึ้นภายในสี่ เดือนตั้งแต่วันที่ได้แลกเปลี่ยนนรดิไฟสัญญานี้แล้ว แลให้ไปปักเขตแดนทั้งสวางที่ตกลงกันใหม่นี้ กรรมการนี้จะ ได้ลงมือปักปันในฤดูที่จะทำการได้ทันที และ ให้ทำการตามความที่กำหนดที่กล่าวไว้ในสัญญานี้ว่าด้วยบักบันแดนที่ติดท้ายหนังสือสัญญานี้

ข้อ ๕

บรรดาคนชาวทวีปเอเชียซึ่งอยู่ในบังคับภายในป้องกันของฝรั่งเศส ผู้ซึ่ง

จะได้จับบาปซีตามความข้อ ๑๑ ในหนังสือสัญญาวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ คฤศตศักราช ๑๙๐๕ นั้น ถ้าเป็นคนที่ยึดบาปซีในที่ว่าการกงสุลฝรั่งเศส ในกรุงสยามภายหลังวันที่ลงชื่อหนังสือสัญญานี้แล้ว จะต้องอยู่ในอาณาจศาล ฝ่ายสยามตามธรรมเนียมของบ้านเมือง

อาณาจศาลคดีต่างประเทศฝ่ายสยามซึ่งได้ว่าไว้ข้อ ๑๒ ของหนังสือ สัญญาลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ คฤศตศักราช ๑๙๐๕ นั้น จะ ต้องผ่อนใช้ตามสัญญาว่าด้วยอาณาจศาลที่ติดท้ายหนังสือสัญญานี้ให้ขยายใช้ทั่วไปทั้ง กรุงสยาม สำหรับคนชาวเอเซียซึ่งอยู่ในบังคับอยู่ในป้องกันของฝรั่งเศสที่ว่าไว้ ในข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ ของหนังสือสัญญาเก่า ที่กล่าวมาแล้วแลเป็นคนที่ได้จับบาปซี อยู่ในที่ว่าการกงสุลฝรั่งเศสในประจุบันนี้

วิธีอาณาจศาลอย่างนี้จะเลิกไม่ใช้ต่อไป คือจะ เปลี่ยนอาณาจศาลคดี ต่างประเทศไปเป็นอาณาจศาลฝ่ายสยามตามธรรมเนียมของบ้านเมือง เมื่อได้ ประกาศใช้กฎหมายรวมลักษณะต่าง ๆ คือ กฎหมายลักษณาญาฎาโทษ กฎหมาย ลักษณะแพ่ง แลการค้าขายกฎหมายลักษณวิธีพิจารณาคดี แลกฎหมายลักษณจัดตั้งศาล

ข้อ ๖

คนชาวเอเซียซึ่งอยู่ในบังคับแลป้องกันของฝรั่งเศส จะได้มีกรรมสิทธิ์ เหมือนคนในพื้นที่เมืองตลอดทั่วกรุงสยาม คือ กรรมสิทธิ์ในการถือที่ดิน กรรมสิทธิ์ ในการที่จะอยู่ฤจะ เทียวไปแห่งใด ๆ ได้ไม่มีข้อกำหนดห้ามด้วย

คนเหล่านี้จะต้อง เสียภาษีอากรแลส่วยฤการเกณฑ์ใช้ราชการตาม ธรรมเนียม

แต่จะ ได้ยกเว้นจากการเกณฑ์เบณฑหารและจะ ไม่ต้อง เสียภาษีฤค่า แรงแทนเกณฑ์เป็นการพิเศษขึ้นอีก

ข้อ ๓

ข้อความทั้งบางในหนังสือสัญญาใหญ่หรือข้อบางที่มีอยู่แต่ก่อนในระหว่างกรุงสยามกับกรุงฝรั่งเศส ซึ่งไม่ได้แก้ไขไว้ในหนังสือนี้ต้องคงอยู่เดิมตามเดิม

ข้อ ๔

ถ้ามีข้อเถียงกันขึ้นในการแปลความหมายของหนังสือสัญญาที่ได้ทำไว้ทั้งภาษาไทยแลภาษาฝรั่งเศสนั้น จะต้องใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นหลัก

ข้อ ๕

หนังสือสัญญานี้จะต้องรติไฟภายในกำหนดสี่เดือนนับตั้งแต่วันที่ได้ลงชื่อฤกก่อนกำหนดนั้น ถ้าจะทำได้หนังสือสัญญานี้ผู้มีอำนาจเต็มทั้ง ๒ ฝ่ายได้ลงชื่อแลประทับตราไว้เป็นสำคัญกระทำอย่างละสองฉบับ ณ กรุงเพทมหานคร วันที่ ๒๓ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ คฤสศศักราช ๑๙๐๗

ศูนย์วิทยุโทรคมนาคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ประทับตราแลเซ็น) เทวะวงษาโรประการ

(ประทับตราแลเซ็น) วี คอลแลง (เดอปลังซี)

สัญญาว่าด้วยปักปันเขตแดนติดท้ายหนังสือ
สัญญาลงวันที่ ๒๓ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕*

เพื่อเป็นประโยชน์ที่จะให้กรรมการซึ่งกล่าวไว้ในข้อ ๔ ของหนังสือ
สัญญาลงวันนี้ จัดการปักปันเขตแดนให้สะดวกดีแลเพื่อที่จะไม่ให้เกิดมีข้อข้องขึ้น
ได้ในการปักปันเขตแดนนั้น รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามกับรัฐบาล
ของริบลิคฝรั่งเศส จึงได้ยินยอมตกลงกันตามความที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑

เขตแดนในระหว่างกรุงสยามกับอินโดจีนของฝรั่งเศสนั้น ตั้งแต่ชาย
ทะเลที่ตรงข้ามจากยอดภูเขาสูงที่สุดของเกาะกูดเป็นหลักแล้ว ตั้งแต่นั้นต่อไปทาง
ตะวันออกเฉียงเหนือถึงสันเขาพนมกระวานแลเป็นที่เข้าใจกันชัดเจนด้วยว่า แม้จะ
มีเหตุการณ์อย่างใด ๆ ก็ดี หากไหลเข้าเหล่านี้ข้างทิศตะวันออกรวมทั้งที่ลุ่มน้ำคลอง
เกาะบอดัวนั้น ต้องคงเป็นดินแดนฝ่ายอินโดจีนของฝรั่งเศสแล้ว เขตแดนต่อไป
ตามสันเขาพนมกระวานทางทิศเหนือจนถึงเขาพนมทม ซึ่งเปนเขาใหญ่บนน้ำทั้ง
หลายระหว่างลำนน้ำที่ไหลตกอ่าวสยามฝ่ายหนึ่ง กับลำนน้ำที่ไหลตกทะเลสาบอีก
ฝ่ายหนึ่ง ตั้งแต่เขาพนมทมนี้ เขตแดนไปตามทิศพายัพก่อนแล้วจึงไปตามทิศ
เหนือตามเขตแดนซึ่งเปนอยู่ในประจจุบันนี้ระหว่างเมืองพระตะบองฝ่ายหนึ่ง กับ
เมืองตราซออีกฝ่ายหนึ่ง แล้วต่อไปจนถึงที่เขตแดนนี้ข้ามลำนน้ำใสตั้งแต่นั้นต่อไป
ตามลำนน้ำนี้จนถึงปากที่ต่อกับลำนน้ำศรีโสภณ แลตามลำนน้ำศรีโสภณต่อไปจนถึงที่แห่ง
หนึ่งในลำนน้ำนี้ ประมาณสิบกิโลเมตรฤสองร้อยห้าสิบเส้นใต้เมืองอารัญ ตั้งแต่ที่นี้
ตีเส้นตรงไปจนถึงเขาแดงแรกตรงระหว่างกลางทางช่องเขาทั้ง ๒ ที่เรียกว่า
ช่องตะโกกับช่องเสมด แต่ได้เป็นที่เข้าใจกันว่าเส้นเขตแดนที่กล่าวมาที่สุดนี้ จะ
ต้องปักปันกันให้มีทางเดินตรงในระหว่างเมืองอารัญกับช่องตะโกคงไว้ในเขตกรุง

*จากแฟ้มกองบรรณสาร กระทรวงการต่างประเทศ

สยามตั้งแต่ที่เขาแดงแรกที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เขตแดนต่อไปตามเข้าน้ำที่ตก
ทเลสาบแลแม่น้ำโขงฝ่ายหนึ่งกับที่ตกน้ำมูนอีกฝ่ายหนึ่งแล้วต่อไปจนตกแลแม่น้ำโขง
ได้ปากมูนตรงปากห้วยดอนตามเส้นเขตแดนที่กรรมการปักปันแดนครั้งก่อนได้ตกลง
กันแล้ว เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ คฤสศักราช ๑๙๐๗

ได้เขียนเส้นพรหมแดนประ เมีนไว้อย่างหนึ่ง ในแผนที่ตามความที่กล่าว
ในข้อนี้ติดเนื่อง ไว้ในสัญญาด้วย

ข้อ ๒

เขตแดนเมืองหลวงพระบาง นั้นตั้งแต่ทิศใต้ในแม่น้ำโขงที่ปากน้ำเหือง
แล้วต่อไปตามกลางลำน้ำเหืองนี้จนถึงที่แรกเกิดน้ำในที่เรียกชื่อว่า ภูเขามิเยง
ต่อนี้ เขตแดนไปตามเข้าน้ำตกแม่น้ำโขงฝ่ายหนึ่ง กับตกแม่น้ำเจ้าพระยาอีก
ฝ่ายหนึ่ง จนถึงที่ในลำแม่น้ำโขงที่เรียกว่าแก่งผาโตตามเส้นพรหมแดนที่กรรมการ
ปักปันเขตแดนได้ตกลงกันไว้แต่วันที่ ๑๖ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ คฤสศ
ศักราช ๑๙๐๖

ข้อ ๓

กรรมการปักปันเขตแดนที่กล่าวไว้ในข้อ ๔ ของหนังสือสัญญาลงวันนี้
จะต้องทำการปักปันหมายเขตแดนลงไว้ในพื้นที่ตามเขตแดนที่ว่าไว้ในข้อ ๑ นี้ ถ้า
ในเวลาที่กำลังไปทำการปักปันเขตแดนกันอยู่นั้น รัฐบาลฝรั่งเศสจะมีประสงค์ที่
จะเปลี่ยนแปลงเส้นพรหมแดนใหม่ เพื่อให้ให้เป็นไปตามลักษณะภูมิประเทศแทนเส้น
พรหมแดนที่ได้ตกลงยินยอมกันไว้แล้ว การที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงกันนั้นถึงโดย
ว่าจะเกิดเหตุการณ์อย่างใด ๆ ก็ดี จะต้องทำไม่ให้เป็นที่ว่างล้ำเสียประโยชน์ของ
รัฐบาลสยามด้วย

สัญญานี้มีอำนาจเต็มทั้ง ๒ ฝ่าย ได้ลงชื่อแลประทับตราไว้เป็นสำคัญ
อย่างละสองฉบับ ณ กรุงเทพมหานคร วันที่ ๒๓ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕
คฤสศักราช ๑๙๐๓

(ประทับตราแลเซ็น) เทะวงษาโรประการ

(ประทับตราแลเซ็น) วี คอลแลง (เดอปลั่งซี)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก 3

International Natural Rubber Agreement

1979

INTRODUCTION

1. The United Nations Conference on Trade and Development, in its resolution 93 (IV) of 30 May 1976 on the Integrated Programme for Commodities, requested the Secretary-General of UNCTAD to convene preparatory meetings for international negotiations on individual products and, as and when required, commodity negotiating conferences as soon as possible after the completion of such preparatory meetings.

2. Pursuant to that resolution, the First Preparatory Meeting on Rubber was held from 17 to 21 January 1977, and was followed by a number of other meetings, including meetings at the level of governmental experts, in which technical and policy issues were examined. The Third Preparatory Meeting on Rubber, held from 27 February to 1 March 1978, unanimously agreed to request the Secretary-General of UNCTAD to convene a negotiating conference on natural rubber towards the end of October or beginning of November 1978—to be preceded by appropriate preparations, including the convening of a special preparatory meeting for the conference.

3. Pursuant to that request, and in accordance with the revised schedule of meetings approved by the *Ad Hoc* Intergovernmental Committee for the Integrated Programme for Commodities at its sixth session, in July 1978, the Secretary-General of UNCTAD convened a Preparatory Group for the United Nations Conference on Natural Rubber, 1978, on 28 August, for a period of two weeks, and the United Nations Conference on Natural Rubber, 1978, on 13 November of that year for a period of four weeks.

4. The Preparatory Group for the United Nations Conference on Natural Rubber, 1978, on the basis of proposals it had received from producing and consuming countries, prepared the text of a draft natural rubber agreement, which it transmitted to the Conference.¹ At its final plenary meeting, on 7 September 1978, the Preparatory Group furthermore agreed that the draft provisional rules of procedure² and the draft provisional agenda³ for the Conference prepared by the UNCTAD secretariat should also be transmitted to the Conference.

5. The United Nations Conference on Natural Rubber, 1978, adopted its agenda (TD/RUBBER/4)⁴ and its rules of procedure (TD/RUBBER/5) at its first plenary meeting, held on 13 November 1978. The Conference took as a basis for its task of preparing an international agreement on natural rubber the text which had been transmitted to it by the Preparatory Group for the United Nations Conference on Natural Rubber, 1978.

6. The Conference was unable to conclude its task during the period of four weeks for which it was convened. In the resolution it adopted at its 3rd plenary meeting, on 8 December 1978, the Conference requested the Secretary-General of UNCTAD to reconvene the Conference and to prepare the basic documentation to assist it in completing its work.

7. The second session of the Conference was convened from 27 March to 12 April 1979, but as the Conference again could not conclude its work, the third and, ultimately, the fourth sessions were convened from 25 June to 13 July and from 24 September to 6 October 1979 respectively. At the end of its fourth session, on 6 October 1979, the Conference established the text of the International Natural Rubber Agreement, 1979, and adopted a resolution on the preparation of authentic texts and of a final resolution.⁵

Opening of the Conference

8. The Conference was opened by Mr. Gamani Corea, Secretary-General of UNCTAD, on 13 November 1978. The Conference elected as its independent Chairman Mr. Peter Lai, Executive Chairman of the International Tin Council. The Hon. Mr. Charles T. O. King 3rd (Liberia) and Mr. H. Takase (Japan) were elected Vice-Chairmen. Mr. Takase, who was absent at the second session, was replaced by Mr. M. Seo (Japan), who in turn was replaced by Mr. S. Kobayashi (Japan) at the fourth session. Mr. A. McIntyre, the Director of the Commodities Division of UNCTAD, served as Director-in-Charge of the Conference. Mr. E. V. Mbuli acted as Secretary of the Conference and Mr. L. Sise served as Legal Adviser to the Conference.

Participation in the Conference

9. The first session of the Conference was attended by the representatives of 49 countries, the second by representatives of 56 countries, and the third and fourth by representatives of 51 countries.⁶ In addition, one representative represented his country at all the sessions of the Conference as an observer. Representatives of the European Economic Community attended the four sessions of the Conference, pursuant to rule 1(b) of the rules of procedure of the Conference, which states that "participation in the Conference shall be open to any inter-governmental organization having responsibilities in respect of the negotiation, conclusion and application of international agreements, in particular commodity agreements".

10. Observers for the International Monetary Fund and the General Agreement on Tariffs and Trade attended all

¹ TD/RUBBER/R.1 and Corr.1.

² TD/RUBBER/PG/L.3.

³ TD/RUBBER/PG/L.4.

⁴ The text is reproduced on p. 4 below.

⁵ For the text of the resolutions adopted by the Conference, see p. 5 below.

⁶ For the list of States and organizations represented at the Conference, see annex below.

the sessions of the Conference. The Food and Agriculture Organization of the United Nations attended the first, second and third sessions. The World Bank attended the first session, while the Economic and Social Commission for Asia and the Pacific attended the fourth session. The Conference invited the following intergovernmental organizations to participate in the work of the Conference as observers: Association of Natural Rubber Producing Countries, Organization of American States, Council of Arab Economic Unity and International Rubber Study Group. Four liberation movements invited to participate in the Conference pursuant to General Assembly resolution 3280 (XXIX) or 31/152 attended, as follows: the Pan Africanist Congress of Azania attended the first and third sessions, the African National Congress attended the third session, the Patriotic Front attended the second, third and fourth sessions, while the South West Africa People's Organization attended the fourth session.

Structure of the Conference

11. The Conference established an Executive Committee, which in turn established three main committees, open to all participants in the Conference: the Economic Committee, the Administrative Committee and the Legal Drafting Committee. The Chairman of the Conference convened, as and when necessary, an informal contact group to deal with a number of key issues on which agreement had not been reached in the main committees. This Contact Group of the Chairman of the Conference held 40 meetings.

Executive Committee

12. An Executive Committee consisting of all representatives was established by the Conference at its second plenary meeting on 13 November 1978, to examine and report to the Conference on agenda item 7 (Preparation of an international natural rubber agreement) and on agenda item 8 (Consideration and adoption of final resolutions). The officers of the Conference served as the officers of the Executive Committee.

13. The Executive Committee established the three main committees (see para. 11 above) at its first meeting, held on 13 November 1978.

14. The Executive Committee held 15 meetings. It received reports from its subsidiary committees and from the Contact Group of the Chairman of the Conference and prepared the text of the International Natural Rubber Agreement, 1979, which it Submitted to the Conference at its final plenary meeting, held on 6 October 1979. The Committee also considered and recommended two draft resolutions for adoption by the Conference.

Economic Committee

15. The mandate of the Economic Committee was to examine chapters I, II, IX, X, XI and XIII, sect. A, D and E, of the draft agreement which had been transmitted to the Conference by the Preparatory Group, and to submit its report, with draft texts, to the Executive Committee.

16. At its first meeting, on 14 November 1978, the Economic Committee elected Mr. J. Knote (Federal Republic of Germany) as Chairman and Mr. K. Algamar (Indonesia) as Vice-Chairman. In the absence of Mr. Knote

at the third session of the Conference, Mr. J. Brandenburg (Federal Republic of Germany) was elected Chairman. He served as Chairman of the Committee at the third and fourth sessions of the Conference.

17. The Economic Committee held 42 meetings. It established informal *ad hoc* working groups in the course of its work, to assist it in the drafting of the individual articles of the draft agreement. In its report to the Executive Committee on 9 July 1979, the Committee identified those articles on which agreement in the Committee was unlikely, recommending that the Executive Committee itself take up and examine these articles. At the fourth session of the Conference, the Committee examined and reported to the Executive Committee on issues relating to the form of payment, the adjustment of contributions to the Buffer Stock Account, and liquidation procedures.

Administrative Committee

18. The mandate of the Administrative Committee was to examine chapters III, IV, V, VI, VII, VIII, XII (b), XIII, sect. C, XIV and XV of the draft agreement transmitted to the Conference by the Preparatory Group, and to submit its report, with draft texts, to the Executive Committee.

19. At its first meeting, on 14 November 1978, the Administrative Committee elected Mr. A. Ayub (Malaysia) as Chairman and Mr. G. Streeb (United States of America) as Vice-Chairman. Mr. G. Streeb acted as Chairman of the Committee in the absence of Mr. A. Ayub during the third and fourth weeks of the first session of the Conference. In the continuing absence of Mr. Ayub, the Administrative Committee, at the second session of the Conference, elected Mr. G. Streeb as Chairman and Mr. Tan Eng Joo (Singapore) as Vice-Chairman.

20. The Administrative Committee held 41 meetings. It established informal *ad hoc* drafting groups in the course of its work, to assist it in the drafting of the individual articles of the draft agreement. The Administrative Committee concluded its work at the end of the third session of the Conference, having referred to the Executive Committee a number of key issues on which agreement had not been reached.

Legal Drafting Committee

21. The Legal Drafting Committee had the task of arranging the articles of the text of the International Natural Rubber Agreement, 1979, as established by the Conference, and of making, at its discretion, any necessary corrections in the authentic versions of the text of the Agreement in the various languages. The Committee held 16 meetings. It concluded its work on 8 October 1979.⁷

22. At its first meeting, on 13 November 1978, the Legal Drafting Committee elected H.E. Mr. M. Xuto (Thailand) as its Chairman. The Committee, at the third session of the Conference, elected Mr. E. Bull (Norway) as Vice-Chairman.

⁷ The Conference, at its 10th plenary meeting, held on 6 October 1979, extended the term of office of the Legal Drafting Committee. See the text of resolution I, p. 5 below.

Credentials Committee

23. The Credentials Committee was appointed by the Conference at its second plenary meeting on 13 November 1978, in accordance with rule 4 of the rules of procedure of the Conference. The Committee, which consisted of representatives of Brazil, Finland, the German Democratic Republic, Nigeria and Thailand, elected Mr. G. Gastrén (Finland) as Chairman. In the absence of Mr. Gastrén at the third session, Mr. P. Lintu (Finland) was elected as Chairman. In the absence of Mr. Lintu at the fourth session, Mr. A. Numminen (Finland) was elected as Chairman. The Credentials Committee at each session, having noted that credentials received on behalf of all the representatives attending the Conference were in good order and form, submitted its reports to that effect to the Conference.

Main features of the Agreement

24. The main objective of the Agreement is to stabilize conditions in the international natural rubber trade by avoiding excessive price fluctuations.

25. Natural rubber prices are to be stabilized through the operations of an international natural rubber buffer stock of 550,000 tonnes. This buffer stock will consist of a normal buffer stock of 400,000 tonnes and a contingency buffer stock of 150,000 tonnes.

26. For the operations of the buffer stock, the Agreement has established a price range consisting of a reference price or mid-point price, and three prices above and three prices below it. The price range that will apply on the entry into force of the Agreement has already been agreed. The reference price will initially be 210 Malaysian/Singapore cents per kilogram. The upper and lower intervention prices are calculated as plus or minus 15 per cent of the reference price; initially, the upper intervention price will be 242 Malaysian/Singapore cents per kilogram and the lower intervention price will be 179 Malaysian/Singapore cents per kilogram. The upper and lower trigger action prices are calculated as plus and minus 20 per cent of the reference price; initially, these prices have been set at 252 and 168 Malaysian/Singapore cents per kilogram respectively. For the first 30 months after the entry into force of the Agreement, the upper and lower limits of the price range have been set at 270 and 150 Malaysian/Singapore cents per kilogram respectively. The upper limit is called the upper indicative price and the lower limit is called the lower indicative price.

27. When the market indicator price is in the zone between the lower and upper intervention price, the Buffer Stock Manager will not intervene in the market. When the market indicator price is below the lower intervention price, the Buffer Stock Manager may buy rubber to defend the lower trigger action price. When the market indicator price is at or below the lower trigger action price, the Buffer Stock Manager must buy rubber to defend the lower trigger action price. Similarly, when the market indicator price is above the upper intervention price but below the upper trigger action price, the Buffer Stock Manager may

sell rubber, but when the price is at or above the upper trigger action price, he must sell rubber to defend the upper trigger action price.

28. When purchases or sales for the buffer stock reach the 400,000 tonne level, the International Natural Rubber Council shall meet and decide, by special vote, on the price at which the contingency buffer stock is to be brought into action to defend the lower or upper indicative prices. Unless the Council decides otherwise, the contingency buffer stock will be brought into action at a point midway between the trigger action prices and the indicative prices.

29. The Agreement contains a provision for automatic revisions of the reference price. These revisions will be based on market trends and/or net changes in the buffer stock. In addition, the Council may, by special vote, review and revise the upper and lower indicative prices under the Agreement every 30 months after the entry into force of the Agreement. In exceptional circumstances, the Council may, at the request of a member or members holding 200 or more votes in the Council, review and revise the indicative prices.

30. Under article 28 of the Agreement, members commit themselves to financing the total costs of the international buffer stock of 550,000 tonnes. The financing of both the normal and contingency stocks will be shared equally by exporting and importing countries. The total costs of the normal buffer stock are to be paid in cash. The total costs of the contingency buffer stock will be financed by cash contributions and/or by cash borrowed from commercial sources upon the security of stock warrants and government guarantees/undertakings. The Agreement contains a provision which allows the International Natural Rubber Council to take full advantage of the financing facilities that will be available when the Common Fund under the Integrated Programme for Commodities becomes operational.

31. The text of the International Natural Rubber Agreement, 1979, was established by the Conference at its tenth (final) plenary meeting on 6 October 1979.

32. The Agreement is for a period of five years, unless extended or terminated in accordance with the provisions of the Agreement. It shall be open for signature at United Nations Headquarters from 2 January to 30 June 1980 inclusive by Governments invited to the United Nations Conference on Natural Rubber, 1978. The Agreement shall enter into force definitively on 1 October 1980, or on any date thereafter, if by that date the Governments accounting for at least 80 per cent of net exports and Governments accounting for 80 per cent of net imports of natural rubber have deposited their instruments of ratification, acceptance, approval or accession. The Agreement shall enter into force provisionally on 1 October 1980, or on any date within two years thereafter, if by that date Governments accounting for at least 65 per cent of net exports and Governments accounting for at least 65 per cent of net imports have deposited their instruments of ratification, acceptance or approval or have notified the depositary under article 60 that they will apply the Agreement provisionally.

CONFERENCE AGENDA

1. Opening of the Conference.
2. Adoption of the agenda.
3. Adoption of the rules of procedure.
4. Election of officers.
5. Credentials of representatives:
 - (a) Appointment of a Credentials Committee;
 - (b) Report of the Credentials Committee.
6. Establishment of an Executive Committee and of other committees as required.
7. Preparation of an International Natural Rubber Agreement.
8. Consideration and adoption of final resolutions.
9. Other business.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RESOLUTIONS ADOPTED BY THE UNITED NATIONS CONFERENCE
ON NATURAL RUBBER, 1978

RESOLUTION I

Preparation of authentic texts

The United Nations Conference on Natural Rubber, 1978,

Having received reports with accompanying texts from its various committees,

Having established the text of all individual articles and annexes for inclusion in the International Natural Rubber Agreement, 1979,

Requests the Legal Drafting Committee to arrange the articles of the text as established by the Conference in a clear order and to make, at the discretion of the Committee, any necessary corrections in the authentic language texts of the Agreement arising from drafting matters and typographical or other errors.

*10th plenary meeting
6 October 1979*

RESOLUTION II

Final resolution

The United Nations Conference on Natural Rubber, 1978,

Having met at Geneva from 13 November to 8 December 1978, from 27 March to 12 April 1979, from 25 June to 13 July 1979 and from 24 September to 6 October 1979,

Expressing its gratitude for the facilities and services provided by the Secretary-General of UNCTAD,

Recording its appreciation of the contribution made by the Chairman of the Conference and by its other officers, as well as by the secretariat,

Having established the text of the International Natural Rubber Agreement, 1979, in Chinese, English, French, Russian and Spanish,

1. *Decides* that the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts so established shall be equally authentic;
2. *Requests* that those texts, authenticated by the signature of the Secretary of the Conference, be forwarded to the Secretary-General of the United Nations;
3. *Requests* the Secretary-General of the United Nations to forward copies of the text of the Agreement to all Governments invited to the Conference, for their consideration;
4. *Requests* the Secretary-General of the United Nations to arrange for the Agreement to be open for signature at United Nations Headquarters during the period laid down in article 57 of the Agreement;
5. *Draws the attention* of Governments to the procedures provided for in articles 59 and 62 of the Agreement and invites Governments to deposit instruments of ratification, acceptance or approval, not later than 30 September 1980, or, if they cannot complete their constitutional procedures before then, to notify, in accordance with article 60, that they will apply the Agreement provisionally.

*10th plenary meeting
6 October 1979*

International Natural Rubber Agreement

1979

Preamble

The contracting parties,

Recalling the Declaration and the Programme of Action on the Establishment of a New International Economic Order,*

Recognizing in particular the importance of United Nations Conference on Trade and Development resolution 93 (IV), adopted at its fourth session, and resolution 124 (V), adopted at its fifth session, on the Integrated Programme for Commodities,

Recognizing the importance of natural rubber to the economies of members, particularly to the exports of exporting members and to supply requirements of importing members.

Recognizing further that the stabilization of natural rubber prices is in the interests of producers, consumers and natural rubber markets, and that an international natural rubber agreement can significantly assist the growth and development of the natural rubber industry to the benefit of both producers and consumers.

Have agreed as follows:

Chapter I – Objectives

ARTICLE 1

Objectives

The objectives of the International Natural Rubber Agreement, 1979 (hereinafter referred to as “this Agreement”), with a view to achieving the relevant objectives as adopted by the United Nations Conference on Trade and Development in its resolutions 93 (IV) and 124 (V) on the Integrated Programme for Commodities, are *inter alia* as follows:

(a) To achieve a balanced growth between the supply of and demand for natural rubber, thereby helping to alleviate the serious difficulties arising from surpluses or shortages of natural rubber:

* General Assembly resolutions 3201 (S-VI) and 3202 (S-VI) of 1 May 1974.

(b) To achieve stable conditions in natural rubber trade through avoiding excessive natural rubber price fluctuations, which adversely affect the long-term interests of both producers and consumers, and stabilizing these prices without distorting long-term market trends, in the interests of producers and consumers;

(c) To help to stabilize the export earnings from natural rubber of exporting members, and to increase their earnings based on expanding natural rubber export volumes at fair and remunerative prices, thereby helping to provide the necessary incentives for a dynamic and rising rate of production and the resources for accelerated economic growth and social development;

(d) To seek to ensure adequate supplies of natural rubber to meet the requirements of importing members at fair and reasonable prices and to improve the reliability and continuity of these supplies;

(e) To take feasible steps in the event of a surplus or shortage of natural rubber to mitigate the economic difficulties that members might encounter;

(f) To seek to expand international trade in and to improve market access for natural rubber and processed products thereof;

(g) To improve the competitiveness of natural rubber by encouraging research and development on the problems of natural rubber;

(h) To encourage the efficient development of the natural rubber economy by seeking to facilitate and promote improvements in the processing, marketing and distribution of raw natural rubber; and

(i) To further international co-operation in and consultations on natural rubber matters affecting supply and demand, and to facilitate promotion and co-ordination of natural rubber research, assistance and other programmes.

Chapter II – Definitions

ARTICLE 2

Definitions

For the purposes of this Agreement:

(1) “Natural rubber” means the unvulcanized elastomer, whether in solid or liquid forms, from *Hevea*

brasiliensis and any other plant which the Council may decide for the purposes of this Agreement;

(2) "Contracting party" means a Government, or an intergovernmental organization referred to in article 5, which has consented to be bound by this Agreement provisionally or definitively;

(3) "Member" means a contracting party as defined in (2) above;

(4) "Exporting member" means a member which exports natural rubber and has declared itself to be an exporting member, subject to the agreement of the Council;

(5) "Importing member" means a member which imports natural rubber and has declared itself to be an importing member, subject to the agreement of the Council;

(6) "Organization" means the International Natural Rubber Organization, referred to in article 3;

(7) "Council" means the International Natural Rubber Council, referred to in article 6;

(8) "Special vote" means a vote requiring at least two thirds of the votes cast by exporting members present and voting and at least two thirds of the votes cast by importing members present and voting, counted separately, on condition that these votes are cast by at least half the members in each category present and voting;

(9) "Exports of natural rubber" means any natural rubber which leaves the Customs territory of any member, and "imports of natural rubber" means any natural rubber which enters the Customs territory of any member, provided that, for the purposes of these definitions, Customs territory shall, in the case of a member which comprises more than one Customs territory, be deemed to refer to the combined Customs territories of that member;

(10) "Distributed simple majority vote" means a vote requiring more than half of the total votes of exporting members present and voting and more than half of the total votes of importing members present and voting, counted separately;

(11) "Freely usable currencies" means the deutsche mark, the French franc, the Japanese yen, the pound sterling, and the United States dollar;

(12) "Financial year" means the period from 1 January to 31 December inclusive;

(13) "Entry into force" means the date on which this Agreement enters into force provisionally or definitively in accordance with article 61;

(14) "Tonne" means a metric ton, i.e. 1,000 kilogrammes;

(15) "Government undertaking" means the financial obligations to the Council which are committed by members as security for financing the contingency Buffer Stock and which can be called by the Council to meet its financial obligations in accordance with article 28; members shall be liable solely to the Council up to the amount of their undertakings;

(16) "Malaysian/Singapore cent" means the average of the Malaysian sen and the Singapore cent at the prevailing rates of exchange;

(17) "Time-weighted net contribution of a member" means its net contributions weighted by the number of years of its membership in the Organization.

Chapter III – Organization and administration

ARTICLE 3

Establishment, headquarters and structure of the International Natural Rubber Organization

1. The International Natural Rubber Organization is hereby established to administer the provisions and supervise the operation of this Agreement.

2. The Organization shall function through the International Natural Rubber Council, its Executive Director and its staff, and such other bodies as are provided for in this Agreement.

3. At its first session, the Council shall, by special vote, decide that the headquarters of the Organization shall be in Kuala Lumpur or London.

4. The headquarters of the Organization shall at all times be located in the territory of a member.

ARTICLE 4

Membership in the Organization

1. There shall be two categories of membership, namely,

- (a) Exporting; and
- (b) Importing.

2. The Council shall establish criteria regarding a change by a member in its category of membership as defined in paragraph 1 of this article, taking fully into account the provisions of articles 25 and 28. A member which meets such criteria may change its category of membership subject to the agreement of the Council by special vote.

3. Each contracting party shall constitute a single member of the Organization.

ARTICLE 5

Membership by intergovernmental organizations

1. Any reference in this Agreement to a "Government" or "Governments" shall be construed as including a reference to the European Economic Community and to any intergovernmental organization having responsibilities in respect of the negotiation, conclusion and application of international agreements, in particular commodity agreements. Accordingly, any reference in this Agreement to signature, ratification, acceptance or approval, or to notification of provisional application, or to accession shall, in the case of such intergovernmental organizations, be construed as including a reference to signature, ratification, acceptance or approval, or to notification of provisional application, or to accession, by such intergovernmental organizations.

2. In the case of votes on matters within their competence, such intergovernmental organizations shall exercise their voting rights with a number of votes equal to the total number of votes attributed, in accordance with article 15, to their member States.

Chapter IV – The International Natural Rubber Council

ARTICLE 6

Composition of the International Natural Rubber Council

1. The highest authority of the Organization shall be the International Natural Rubber Council, which shall consist of all the members of the Organization.

2. Each member shall be represented in the Council by one delegate, and may designate alternates and advisers to attend sessions of the Council.

3. An alternate delegate shall be empowered to act and vote on behalf of the delegate during the latter's absence or in special circumstances.

ARTICLE 7

Powers and functions of the Council

1. The Council shall exercise all such powers and perform or arrange for the performance of all such functions as are necessary to carry out the provisions of this Agreement.

2. The Council shall, by special vote, adopt such rules and regulations as are necessary to carry out the provisions of this Agreement and are consistent therewith. These shall include its own rules of procedure and those of the committees established under article 19, rules for the administration and operation of the Buffer Stock, and the financial and staff regulations of the Organization. The Council may, in its rules of procedure, provide for a procedure whereby it may, without meeting, decide specific questions.

3. The Council shall keep such records as are required for the performance of its functions under this Agreement.

4. The Council shall publish an annual report on the activities of the Organization and such other information as it considers appropriate.

ARTICLE 8

Borrowing in exceptional circumstances

1. The Council may, by special vote, borrow from commercial sources for the Buffer Stock and/or Administrative Accounts to cover any deficits on either Account caused by lags between authorized expenditures and required contributions. If the borrowing results from a delay in the receipt of a contribution from a member, the financial costs incurred by the Council in such borrowing shall be met by the member in arrears in addition to the full payment of its contribution.

2. Any member may, at its own discretion, elect to contribute cash directly to the appropriate Account, in lieu of commercial borrowing by the Council for that member's share of the required funds.

ARTICLE 9

Delegation of powers

1. The Council may, by special vote, delegate to any committee established under article 19 the exercise of any or all of its powers which, in accordance with the provisions of this Agreement, do not require a special vote of the Council. Notwithstanding this delegation, the Council may at any time discuss and decide any issue that may have been delegated to any of its committees.

2. The Council may, by special vote, revoke any power delegated to a committee.

ARTICLE 10

Co-operation with other organizations

1. The Council may make whatever arrangements are appropriate for consultation or co-operation with the United Nations, its organs and specialized agencies, and other intergovernmental organizations as appropriate.

2. The Council may also make arrangements for maintaining contact with appropriate international non-governmental organizations.

ARTICLE 11

Admission of observers

The Council may invite any non-member Government, or any of the organizations referred to in article 10, to attend as an observer any of the meetings of the Council or of any committee established under article 19.

ARTICLE 12

Chairman and Vice-Chairman

1. The Council shall elect for each year a Chairman and a Vice-Chairman.

2. The Chairman and the Vice-Chairman shall be elected, one from among the representatives of exporting members and the other from among the representatives of importing members. These offices shall alternate each year between the two categories of members, provided, however, that this shall not prohibit the re-election of either or both, under exceptional circumstances, by special vote of the Council.

3. In the temporary absence of the Chairman, he shall be replaced by the Vice-Chairman. In the temporary absence of both the Chairman and the Vice-Chairman or the permanent absence of one or both of them, the Council may elect new officers from among the representatives of the exporting members and/or from among the representatives of the importing members, as appropriate, on a temporary or permanent basis as may be required.

4. Neither the Chairman nor any other officer presiding at a meeting of the Council shall vote at that meeting. He may, however, empower another representative from the same category of membership to exercise the voting rights of the member which he represents.

ARTICLE 13

Executive Director, Buffer Stock Manager and other staff

1. The Council shall, by special vote, appoint an Executive Director and a Buffer Stock Manager.

2. The terms and conditions of appointment of the Executive Director and the Buffer Stock Manager shall be determined by the Council.

3. The Executive Director shall be the chief Administrative officer of the Organization and shall be responsible to the Council for the administration and operation of this Agreement in accordance with decisions of the Council.

4. The Buffer Stock Manager shall be responsible to the Executive Director and the Council for the functions conferred upon him by this Agreement, as well as for such additional functions as the Council may determine. The Buffer Stock Manager shall be responsible for the day-to-day operation of the Buffer Stock, and shall keep the Executive Director informed of the general operations of the Buffer Stock, so that the Executive Director may ensure its effectiveness in meeting the objectives of this Agreement.

5. The Executive Director shall appoint the staff in accordance with regulations established by the Council. The staff shall be responsible to the Executive Director.

6. Neither the Executive Director nor any member of the staff, including the Buffer Stock Manager, shall have any financial interest in the rubber industry or trade, or associated commercial activities.

7. In the performance of their duties, the Executive Director, the Buffer Stock Manager and other staff shall not seek or receive instructions from any member or from any other authority external to the Council or to any committee established under article 19. They shall refrain from any action which might reflect on their position as international officials responsible only to the Council. Each member shall respect the exclusively international character of the responsibilities of the Executive Director, the Buffer Stock Manager and other staff and shall not seek to influence them in the discharge of their responsibilities.

ARTICLE 14

Sessions

1. As a general rule, the Council shall hold one regular session in each half of the year.

2. In addition to sessions in circumstances specifically provided for in this Agreement, the Council shall also meet in special session whenever it so decides or at the request of:

- (a) The Chairman of the Council;
- (b) The Executive Director;

- (c) A majority of the exporting members;
- (d) A majority of the importing members;
- (e) An exporting member or exporting members holding at least 200 votes; or
- (f) An importing member or importing members holding at least 200 votes.

3. Sessions shall be held at the headquarters of the Organization, unless the Council, by special vote, decides otherwise. If on the invitation of any member the Council meets elsewhere than at the headquarters of the Organization, that member shall pay the additional costs incurred by the Council.

4. Notice of any sessions and the agenda for such sessions shall be communicated to members by the Executive Director at least 30 days in advance, except in cases of emergency, when notice shall be communicated at least seven days in advance.

ARTICLE 15

Distribution of votes

1. The exporting members shall together hold 1,000 votes and the importing members shall together hold 1,000 votes.

2. Each exporting member shall receive one initial vote out of the 1,000 votes, except that in the case of an exporting member with net exports of less than 10,000 tonnes annually the initial vote shall not apply. The remainder of such votes shall be distributed among the exporting members as nearly as possible in proportion to the volume of their respective net exports of natural rubber for the period of five calendar years commencing six calendar years prior to the distribution of votes, except that Singapore's net exports of natural rubber for such period shall be calculated at 13 per cent of its total exports for that period.

3. The votes of importing members shall be distributed among them in proportion to the average of their respective net imports of natural rubber during the period of three calendar years commencing four calendar years prior to the distribution of votes, except that each importing member shall receive one vote even if its proportional net import share is otherwise not sufficiently large so to justify.

4. For the purposes of paragraphs 2 and 3 of this article, paragraphs 2 and 3 of article 28 relating to contributions of importing members and article 39, the Council shall, at its first session, establish a table of net exports of exporting members and a table of net imports of importing members, which shall be revised annually in accordance with this article.

5. There shall be no fractional votes. Except as provided in paragraph 3 of this article, any fraction less than 0.5 shall be rounded downward, and any fraction greater than or equal to 0.5 shall be rounded upward.

6. The Council shall distribute the votes for each financial year at the beginning of the first session of that year in accordance with the provisions of this article. Such distribution shall remain in effect for the rest of that year except as provided for in paragraph 7 of this article.

7. Whenever the membership of the Organization changes or when any member has its voting right

suspended or restored under any provision of this Agreement, the Council shall redistribute the votes within the affected category or categories of members in accordance with the provisions of this article.

8. In the event of the exclusion of a member pursuant to article 65, or the withdrawal of a member pursuant to article 64 or 63, resulting in the reduction of the total trade share of those members remaining in either category below 80 per cent, the Council shall meet and decide on the terms, conditions and future of this Agreement, including in particular the need to maintain effective buffer stock operations without causing undue financial burden to the remaining members.

ARTICLE 16

Voting procedure

1. Each member shall be entitled to cast the number of votes it holds in the Council and shall not be entitled to divide its votes.

2. By written notification to the Chairman of the Council, any exporting member may authorize any other exporting member, and any importing member may authorize any other importing member, to represent its interests and to exercise its voting rights at any session or meeting of the Council.

3. A member authorized by another member to cast the latter member's votes shall cast such votes as authorized.

4. When abstaining, a member shall be deemed not to have cast its votes.

ARTICLE 17

Quorum

1. The quorum for any meeting of the Council shall be the presence of a majority of exporting members and a majority of importing members, provided that such members hold at least two thirds of the total votes in their respective categories.

2. If there is no quorum in accordance with paragraph 1 of this article on the day fixed for the meeting and on the following day, the quorum on the third day and thereafter shall be the presence of a majority of exporting members and a majority of importing members, provided that such members hold a majority of the total votes in their respective categories.

3. Representation in accordance with paragraph 2 of article 16 shall be considered as presence.

ARTICLE 18

Decisions

1. All decisions of the Council shall be taken and all recommendations shall be made by distributed simple majority vote, unless otherwise provided for in this Agreement.

2. Where a member avails itself of the provisions of article 16 and its votes are cast at a meeting of the Council,

such member shall, for the purpose of paragraph 1 of this article, be considered as present and voting.

ARTICLE 19

Establishment of committees

1. The following committees are hereby established:

- (a) Committee on Administration;
- (b) Committee on Buffer Stock Operations;
- (c) Committee on Statistics; and
- (d) Committee on Other Measures.

Additional committees may also be established by special vote of the Council.

2. Each committee shall be responsible to the Council. The Council shall, by special vote, determine the membership and terms of reference of each committee.

ARTICLE 20

Panel of experts

1. The Council shall establish a panel of experts from the rubber industry and trade of exporting and importing members.

2. The Panel shall be available to provide advice and assistance to the Council and its committees, particularly on buffer stock operations and on the other measures referred to in article 44.

3. The membership, functions and administrative arrangements of the Panel shall be determined by the Council.

Chapter V – Privileges and immunities

ARTICLE 21

Privileges and immunities

1. The Organization shall have legal personality. It shall in particular have the capacity to contract, to acquire and dispose of movable and immovable property, and to institute legal proceedings.

2. The Organization shall, as soon as possible after the entry into force of this Agreement, seek to conclude with the Government of the country in which the headquarters of the Organization is to be situated (hereinafter referred to as "the host Government") an agreement (hereinafter referred to as "the Headquarters Agreement") relating to such status, privileges and immunities of the Organization, of its Executive Director, staff and experts, and of members' delegations, as are reasonably necessary for the purpose of discharging their functions.

3. Pending the conclusion of the Headquarters Agreement, the Organization shall request the host Government to grant, to the extent consistent with its laws, exemption from taxation on remuneration paid by the Organization to its employees, and on the assets, income and other property of the Organization.

4. The Organization may also conclude, with one or more Governments, agreements to be approved by the Council relating to such privileges and immunities as may be necessary for the proper functioning of this Agreement.

5. If the headquarters of the Organization is moved to another country, the Government of that country shall, as soon as possible, conclude with the Organization a Headquarters Agreement to be approved by the Council.

6. The Headquarters Agreement shall be independent of this Agreement. It shall, however, terminate:

(a) By agreement between the host Government and the Organization;

(b) In the event that the headquarters of the Organization is moved from the country of the host Government; or

(c) In the event that the Organization ceases to exist.

Chapter VI – Accounts and audit

ARTICLE 22

Financial accounts

1. For the operation and administration of this Agreement, there shall be established two accounts:

- (a) The Buffer Stock Account; and
- (b) The Administrative Account.

2. All the following receipts and expenditures in the creation, operation and maintenance of the Buffer Stock shall be brought into the Buffer Stock Account: contributions from members under article 28, borrowings for the Buffer Stock Account under article 8, repayment of principal and interest on such borrowings, revenues from sales of buffer stocks, interest on deposits of the Buffer Stock Account, stock acquisition costs, commissions, storage, transportation and handling charges, insurance, and costs of rotation. The Council may, however, by special vote, bring any other type of receipts or expenditures attributable to buffer stock transactions or operations into the Buffer Stock Account.

3. All other receipts and expenditures relating to the operation of this Agreement shall be brought into the Administrative Account. Such expenditures shall normally be met by contributions from members assessed in accordance with article 25.

4. The Organization shall not be liable for the expenses of delegations or observers to the Council or to any committee established under article 19.

ARTICLE 23

Form of payment

Cash payments to the Administrative and Buffer Stock Accounts shall be payable in freely usable currencies or currencies which are convertible in the major foreign exchange markets into freely usable currencies, and shall be exempt from foreign exchange restrictions.

ARTICLE 24

Audit

1. The Council shall appoint auditors for the purpose of auditing its books of account.

2. An independently audited statement of the Administrative and Buffer Stock Accounts shall be made available to members as soon as possible, but not earlier than three months after the close of each financial year, and be considered for approval by the Council at its next session, as appropriate. A summary of the audited accounts and balance sheet shall thereafter be published.

Chapter VII – The Administrative Account

ARTICLE 25

Budget contributions

1. The Council shall at its first session after the entry into force of this Agreement approve the budget of the Administrative Account for the period between the date of entry into force and the end of the first financial year. Thereafter, during the second half of each financial year, the Council shall approve the budget of the Administrative Account for the following financial year. The Council shall assess the contribution of each member to that budget in accordance with paragraph 2 of this article.

2. The contribution of each member to the administrative budget for each financial year shall be in the proportion which the number of its votes at the time the administrative budget for that financial year is approved bears to the total votes of all the members. In assessing contributions, the votes of each member shall be calculated without regard to the suspension of any member's voting rights or any redistribution of votes resulting therefrom.

3. The initial contribution to the administrative budget of any Government which becomes a member after the entry into force of this Agreement shall be assessed by the Council on the basis of the number of votes to be held by it and the period remaining in the current financial year, but the assessment made upon other members shall not be altered.

ARTICLE 26

Payment of contributions to the administrative budget

1. Contributions to the first administrative budget shall become due on a date to be decided by the Council at its first session. Contributions to subsequent administrative budgets shall become due on the first day of each financial year. The contribution of a Government which becomes a member after the entry into force of this Agreement, assessed in accordance with paragraph 3 of article 25, shall, for the financial year concerned, become due on a date to be decided by the Council.

2. If a member has not paid its full contribution to the administrative budget within two months after such contribution becomes due in accordance with paragraph 1 of this

article, the Executive Director shall request that member to make payment as quickly as possible. If a member has not paid its contribution within two months after such request by the Executive Director, its voting rights in the Organization shall be suspended, unless the Council, by special vote, decides otherwise. If a member has still not paid its contribution within four months after such request by the Executive Director, all rights of that member under this Agreement shall be suspended by the Council, unless the Council, by special vote, decides otherwise.

3. For contributions received late, the Council shall levy an interest charge at the prime rate in the host country from the date the contributions become due, or at the commercial rate in the event of borrowing under article 8, whichever is appropriate.

4. A member whose rights have been suspended under paragraph 2 of this article shall in particular remain liable to pay its contribution and to meet any other of its financial obligations under this Agreement.

Chapter VIII — The Buffer Stock

ARTICLE 27

Size of the Buffer Stock

In order to achieve the objectives of this Agreement, an international Buffer Stock shall be established. The total capacity of the Buffer Stock shall be of 550,000 tonnes. It shall be the sole instrument of market intervention for price stabilization in this Agreement. The Buffer Stock shall comprise:

- (a) The normal Buffer Stock of 400,000 tonnes; and
- (b) The contingency Buffer Stock of 150,000 tonnes.

ARTICLE 28

Financing of the Buffer Stock

1. Members commit themselves to finance the total cost of the international Buffer Stock of 550,000 tonnes established under article 27.

2. The financing of both the normal Buffer Stock and the contingency Buffer Stock shall be shared equally between the exporting and importing categories of members. Contributions of members to the Buffer Stock Account shall be apportioned according to their shares of the votes in the Council, except as provided for in paragraphs 3 and 4 of this article.

3. Any importing member whose share of total net imports as set out in the table to be established by the Council under paragraph 4 of article 15 represents 0.1 per cent or less of total net imports shall contribute to the Buffer Stock Account as follows:

(a) If its share of total net imports is less than or equal to 0.1 per cent but more than 0.05 per cent, such member shall contribute an amount assessed on the basis of its actual share of total net imports;

(b) If its share of total net imports is 0.05 per cent or less, such member shall contribute an amount assessed on the basis of a share of 0.05 per cent of total net imports.

4. During any period in which this Agreement is in force provisionally either under paragraph 2 or subparagraph (b) of paragraph 4 of article 61, the financial commitment of each exporting or importing member to the Buffer Stock Account shall not in total exceed that member's contribution, calculated on the basis of the number of votes corresponding to the percentage shares set out in the tables to be established by the Council under paragraph 4 of article 15, of the totals of 275,000 tonnes falling to the exporting and importing categories of members respectively. The financial obligations of members when this Agreement is in force provisionally shall be shared equally by exporting and importing categories of members. At any time when the aggregate commitment of one category exceeds that of the other, the larger of the two aggregates shall be brought equal to the smaller of the two aggregates, each member's votes in that aggregate being reduced in proportion to the shares of votes derived from the tables to be established by the Council under paragraph 4 of article 15.

5. The total costs of the normal Buffer Stock of 400,000 tonnes shall be financed by contributions by members in cash to the Buffer Stock Account. Such contributions may, when relevant, be paid by the appropriate agencies of members concerned.

6. The total costs of the contingency Buffer Stock of 150,000 tonnes shall be financed by contributions by members in the form of:

- (a) Cash borrowed from commercial sources by the Council upon the security of both stock warrants and government guarantees/government undertakings; and/or
- (b) Cash.

Such contributions may, when relevant, be provided by the appropriate agencies of members concerned.

7. The choice under subparagraph (a) or (b) of paragraph 6 of this article, or both, shall be at the discretion of each member; in all cases, the cash shall be deposited in the Buffer Stock Account. In the case of borrowing under subparagraph (a) of paragraph 6, the value of stock warrants, as a proportion of the value of the total Buffer Stock at the time, shall not exceed those members' proportionate shares of votes in the Council. Members on whose behalf the Council has undertaken commercial borrowing under subparagraph (a) of paragraph 6 shall be responsible for all their respective liabilities arising from such borrowing.

8. The total costs of the 550,000-tonne international Buffer Stock shall be paid from the Buffer Stock Account. Such costs shall include all expenses involved in acquiring and operating the 550,000-tonne international Buffer Stock. In the event that the estimated cost, as given in annex C to this Agreement, cannot fully cover the total cost of acquisition and operations of the Buffer Stock, the Council shall meet and make the necessary arrangements to call up the required contributions to cover such costs according to percentage shares of votes.

ARTICLE 29

Payment of contributions to the Buffer Stock Account

1. There shall be an initial contribution in cash to the Buffer Stock Account equivalent to 70 million Malaysian

ringgits. This contribution shall be apportioned among all members according to their percentage shares of votes, taking into consideration paragraph 3 of article 28. The contribution shall be called as soon as the Executive Director has been informed by all members that they are in a position to meet the financial requirements, within 18 months from the date of the provisional entry into force of this Agreement. These initial contributions shall be due 45 days after the Executive Director calls for them.

2. The Executive Director may at any time call for contributions, provided that the Buffer Stock Manager has certified that the Buffer Stock Account may require such funds in the next four months.

3. When a contribution is called, it shall be due from members within 30 days of the date of notification. If requested by any member or members accounting for 200 votes in the Council, the Council shall meet in special session and may modify or disapprove the call-up based on an assessment of the need for funds to support buffer stock operations in the next three months. If the Council cannot reach a decision, contributions shall be due from members in accordance with the Executive Director's decision.

4. Contributions called up for the normal and the contingency Buffer Stock shall be valued at the lower trigger action price in effect at the time such contributions are called.

5. The call-up of contributions to the contingency Buffer Stock shall be handled as follows:

(a) At the 300,000-tonne review provided for in article 32, the Council shall:

- (i) Receive a statement from each member regarding the method by which it will finance its share of the contingency Buffer Stock pursuant to article 28; and
- (ii) Make all financial and other arrangements which may be necessary for the prompt implementation of the contingency Buffer Stock, including call-up of funds if necessary.

(b) At the 400,000-tonne review provided for in article 32, the Council shall ensure that:

- (i) All members have provided financing for their respective shares of the contingency Buffer Stock; and
- (ii) The contingency Buffer Stock has been invoked and is fully primed for action in accordance with the terms of article 31.

ARTICLE 30

Price range

1. There shall be established, for the operations of the Buffer Stock:

- (a) A reference price;
- (b) A lower intervention price;
- (c) An upper intervention price;
- (d) A lower trigger action price;
- (e) An upper trigger action price;
- (f) A lower indicative price; and
- (g) An upper indicative price.

2. The reference price shall, on the entry into force of this Agreement, be initially fixed at 210 Malaysian/

Singapore cents per kilogramme. It shall be reviewed and revised in accordance with section A of article 32.

3. There shall be an upper intervention price and a lower intervention price calculated respectively at plus and minus 15 per cent of the reference price, unless the Council, by special vote, decides otherwise.

4. There shall be an upper trigger action price and a lower trigger action price calculated respectively at plus and minus 20 per cent of the reference price, unless the Council, by special vote, decides otherwise.

5. The prices calculated in paragraphs 3 and 4 of this article shall be rounded to the nearest cent.

6. Except as otherwise provided for in this Agreement, the lower indicative price shall be 150 Malaysian/Singapore cents per kilogramme, and the upper indicative price shall be 270 Malaysian/Singapore cents per kilogramme, for the first 30 months after the entry into force of this Agreement.

ARTICLE 31

Operation of the Buffer Stock

1. If, in relation to the price range provided for in article 30, or as subsequently revised in accordance with the provisions of articles 32 and 40, the market indicator price provided for in article 33 is:

(a) At or above the upper trigger action price, the Buffer Stock Manager shall defend the upper trigger action price by offering natural rubber for sale until the market indicator price falls below the upper trigger action price;

(b) Above the upper intervention price, the Buffer Stock Manager may sell natural rubber in defence of the upper trigger action price;

(c) At the upper or lower intervention price, or between them, the Buffer Stock Manager shall neither buy nor sell natural rubber, except in order to carry out his responsibilities for rotation under article 36;

(d) Below the lower intervention price, the Buffer Stock Manager may buy natural rubber in defence of the lower trigger action price;

(e) At or below the lower trigger action price, the Buffer Stock Manager shall defend the lower trigger action price by offering to buy natural rubber until the market indicator price exceeds the lower trigger action price.

2. When sales or purchases for the Buffer Stock reach the 400,000-tonne level, the Council shall, by special vote, decide whether to bring the contingency Buffer Stock into operation at:

(a) The lower or upper trigger action price; or

(b) Any price between the lower trigger action price and the lower indicative price, or the upper trigger action price and the upper indicative price.

3. Unless the Council, by special vote, decides otherwise under paragraph 2 of this article, the Buffer Stock Manager shall use the contingency Buffer Stock to defend the lower indicative price by bringing the contingency Buffer Stock into operation when the market indicator price is at a level midway between the lower indicative price and the lower trigger action price, and to defend the upper indicative price by bringing the contingency Buffer Stock into

operation when the market indicator price is at a level midway between the upper indicative price and the upper trigger action price.

4. The total facilities of the Buffer Stock, including the normal Buffer Stock and the contingency Buffer Stock, shall be fully utilized to ensure that the market indicator price does not fall below the lower indicative price or rise above the upper indicative price.

5. Sales and purchases by the Buffer Stock Manager shall be effected through established commercial markets at prevailing prices, and all his transactions shall be in physical rubber for delivery not later than three calendar months forward.

6. To facilitate the operation of the Buffer Stock, the Council shall establish branch offices and such facilities of the Buffer Stock Manager's office, where necessary, in established rubber markets and approved warehouse locations.

7. The Buffer Stock Manager shall prepare a monthly report on buffer stock transactions and the Buffer Stock Account's financial position. Sixty days after the end of each month, the report for that month shall be made available to members.

8. The information on buffer stock transactions shall include quantities, prices, types, grades and markets of all buffer stock operations, including rotations effected. The information on the Buffer Stock Account's financial position shall also include interest rates on and terms and conditions of deposits and loans, the currencies operated in and other relevant information on the items referred to in paragraph 2 of article 22.

ARTICLE 32

Review and revision of the price range

A. Reference price

1. Review and revision of the reference price shall be based on market trends and/or net changes in the Buffer Stock, subject to the provisions of this section of this article. The reference price shall be reviewed by the Council every 18 months after the entry into force of this Agreement.

(a) If the average of the daily market indicator prices over the six-month period prior to a review is at the upper intervention price, at the lower intervention price or between these two prices, no revision of the reference price shall take place.

(b) If the average of the daily market indicator prices over the six-month period prior to a review is below the lower intervention price, the reference price shall be automatically revised downwards by 5 per cent of its level at the time of the review, unless the Council, by special vote, decides on a different percentage adjustment downwards of the reference price.

(c) If the average of the daily market indicator prices over the six-month period prior to a review is above the upper intervention price, the reference price shall be automatically revised upwards by 5 per cent of its level at the time of the review, unless the Council, by special vote,

decides on a different percentage adjustment upwards of the reference price.

2. Following a net change in the Buffer Stock of 100,000 tonnes since the last assessment under this paragraph or the entry into force of this Agreement, the Executive Director shall convene a special session of the Council to assess the situation. The Council may, by special vote, decide to take appropriate measures which may include:

(a) Suspension of buffer stock operations;

(b) Change in the rate of buffer stock purchases or sales; and

(c) Revision of the reference price.

3. If net buffer stock purchases or sales amounting to 300,000 tonnes have taken place since (a) the entry into force of this Agreement, (b) the last revision under this paragraph, or (c) the last revision under paragraph 2 of this article, whichever is most recent, the reference price shall be lowered or raised, respectively, by 3 per cent of its current level unless the Council, by special vote, decides to lower or raise it, respectively, by a different percentage amount.

4. Any adjustments of the reference price for any reason shall not be such as to allow the trigger action prices to breach the lower or upper indicative prices.

B. Indicative prices

5. The Council may, by special vote, revise the lower and upper indicative prices at reviews provided for in this section of this article.

6. The Council shall ensure that any revision of indicative prices is consistent with evolving market trends and conditions. In this connexion, the Council shall take into consideration the trend of natural rubber prices, consumption, supply, production costs and stocks, as well as the quantity of natural rubber held in the Buffer Stock and the financial position of the Buffer Stock Account.

7. The lower and upper indicative prices shall be reviewed:

(a) Every 30 months after the entry into force of this Agreement;

(b) In exceptional circumstances, at the request of a member or members accounting for 200 or more votes in the Council; and

(c) When the reference price has been revised (i) downwards since the last revision of the lower indicative price or the entry into force of this Agreement, or (ii) upwards since the last revision of the upper indicative price or the entry into force of this Agreement, by at least 3 per cent under paragraph 3 of this article and at least 5 per cent under paragraph 1 of this article, or by at least this amount under paragraphs 1, 2 and/or 3 of this article, provided that the average of the daily market indicator price for the 60 days subsequent to the last revision of the reference price is either below the lower intervention price or above the upper intervention price, respectively.

8. Notwithstanding paragraphs 5, 6 and 7 of this article, there shall be no upward revision in the lower or upper indicative price if the average of the daily market indicator prices over the six-month period prior to a review of the

price range under this article is below the reference price. Similarly, there shall be no downward revision in the lower or upper indicative price if the average of the daily market indicator prices over the six-month period prior to a review of the price range under this article is above the reference price.

ARTICLE 33

Market indicator price

1. There shall be established a daily market indicator price which shall be a composite, weighted average—reflecting the market in natural rubber—of daily official current-month prices on the Kuala Lumpur, London, New York and Singapore markets. Initially, the daily market indicator price shall comprise RSS 1, RSS 3 and TSR 20 and their weighting shall be equal. All quotations shall be converted into f.o.b. Malaysian/Singapore ports in Malaysian/Singapore currency.

2. The type/grade composition weightings and method of computing the daily market indicator price shall be reviewed and may, by special vote, be revised by the Council to ensure that it reflects the market in natural rubber.

3. The market indicator price shall be deemed above, at or below price levels specified in this Agreement if the average of the daily market indicator prices for the last five market days is above, at or below such price levels.

ARTICLE 34

Composition of buffer stocks

1. At its first session after the entry into force of this Agreement, the Council shall name the internationally recognized standard grades and types of ribbed smoked sheets and technically specified rubbers for inclusion in the Buffer Stock, provided that the following criteria are met:

(a) The lowest grade and type of natural rubber authorized for inclusion in the Buffer Stock shall be RSS 3 and TSR 20; and

(b) All grades and types allowed under subparagraph (a) of this paragraph which account for at least 3 per cent of the previous calendar year's international trade in natural rubber shall be named.

2. The Council may, by special vote, change these criteria and/or selected types/grades, if necessary to ensure that the composition of the Buffer Stock reflects the evolving market situation, attainment of the stabilization objectives of this Agreement and the need to maintain a high commercial standard of quality of buffer stocks.

3. The Buffer Stock Manager should attempt to ensure that the composition of the Buffer Stock reflects export/import patterns of natural rubber, while promoting the stabilization objectives of this Agreement.

4. The Council may, by special vote, direct the Buffer Stock Manager to change the composition of the Buffer Stock if the objective of price stabilization so dictates.

ARTICLE 35

Location of buffer stocks

1. The location of buffer stocks shall ensure economic and efficient commercial operations. In accordance with this principle, the buffer stocks shall be located in the territory of both exporting and importing members. The distribution of the buffer stocks among the members shall be effected in such a way as to attain the stabilization objectives of this Agreement, while minimizing costs.

2. In order to maintain high commercial quality standards, buffer stocks shall be stored only in warehouses approved on the basis of criteria to be decided by the Council.

3. After the entry into force of this Agreement, the Council shall establish and approve a list of warehouses and the necessary arrangements for their use. The Council shall review this list periodically.

4. The Council shall also periodically review the location of the buffer stocks and may, by special vote direct the Buffer Stock Manager to change the location of the buffer stocks to ensure economic and efficient commercial operations.

ARTICLE 36

Rotation of buffer stocks

The Buffer Stock Manager shall ensure that all buffer stocks are purchased and maintained at a high commercial standard of quality. He shall rotate natural rubber stored in the Buffer Stock as necessary to ensure such standards taking into appropriate consideration the cost of such rotation and its impact on the stability of the market. The costs of rotation shall be brought into the Buffer Stock Account.

ARTICLE 37

Restriction or suspension of buffer stock operations

1. Notwithstanding the provisions of article 31, the Council, if in session, may, by special vote, restrict or suspend the operations of the Buffer Stock, if in its opinion the discharge of the obligations laid upon the Buffer Stock Manager by that article will not achieve the objectives of this Agreement.

2. If the Council is not in session, the Executive Director may, after consultation with the Chairman, restrict or suspend operations of the Buffer Stock, if in his opinion the discharge of the obligations laid upon the Buffer Stock Manager by article 31 will not achieve the objectives of this Agreement.

3. Immediately after a decision to restrict or suspend operations of the Buffer Stock under paragraph 2 of this article, the Executive Director shall convene a session of the Council to review such decision. Notwithstanding the provisions of paragraph 4 of article 14, the Council shall meet within seven days after the date of restriction or suspension and shall, by special vote, confirm or cancel such restriction or suspension. If the Council cannot come

to a decision at that session, buffer stock operations shall be resumed without any restriction imposed under this article.

ARTICLE 38

Penalties relating to contributions to the Buffer Stock Account

1. If a member does not fulfil its obligation to contribute to the Buffer Stock Account by the date such contribution becomes due, it shall be considered to be in arrears. A member in arrears for 60 days or more shall not count as a member for the purpose of voting on matters covered in paragraph 2 of this article.

2. The voting and other rights in the Council of a member in arrears for 60 days or more under paragraph 1 of this article shall be suspended, unless the Council, by special vote, decides otherwise.

3. A member in arrears shall bear interest charges at the prime rate in the host country beginning on the day such payments become due, unless these arrears are met by borrowing by the Council under article 8, in which case that member in arrears shall bear the interest costs associated with such borrowing. Coverage of arrears by the remaining importing and exporting members shall be on a voluntary basis.

4. When the default has been remedied to the satisfaction of the Council, the voting and other rights of the member in arrears for 60 days or more shall be restored. If the arrears have been made good by other members, these members shall be fully reimbursed.

ARTICLE 39

Adjustment of contributions to the Buffer Stock Account

1. When the votes are redistributed at the first session in each financial year, the Council shall make the necessary adjustment of each member's contribution to the Buffer Stock Account in accordance with the provisions of this article. For this purpose, the Executive Director shall determine:

(a) The net contribution of each member, by subtracting refunds of contributions to that member in accordance with paragraph 2 of this article from the sum of all contributions made by that member since the entry into force of this Agreement;

(b) Total net contributions, by summing the net contributions of all members; and

(c) The revised net contribution for each member, by apportioning the total net contributions among members on the basis of each member's revised voting share in the Council pursuant to article 15, subject to paragraph 3 of article 28, provided that the voting share of each member shall, for the purpose of this article, be calculated without regard to the suspension of any member's voting rights or any redistribution of votes resulting therefrom.

Where a member's net contribution exceeds its revised net contribution, a refund of the difference shall be made to that member from the Buffer Stock Account. Where a member's revised net contribution exceeds its net contri-

bution, a payment of the difference shall be made by that member to the Buffer Stock Account.

2. If the Council, having regard to paragraphs 2 and 3 of article 29, decides that there are net contributions in excess of funds required to support buffer stock operations within the next four months, the Council shall refund such excess net contributions less initial contributions, unless it decides, by special vote, either to make no such refund or to refund a smaller amount. Members' shares of the amount to be refunded shall be in proportion to their net cash contributions.

3. At the request of a member, the refund to which it is entitled may be retained in the Buffer Stock Account. If a member requests that its refund be retained in the Buffer Stock Account, this amount shall be credited against any additional contribution requested in accordance with article 29.

4. The Executive Director shall immediately notify members of any required payments or refunds resulting from adjustments made in accordance with paragraphs 1 and 2 of this article. Such payments by members or refunds to members shall be made within 60 days from the date the Executive Director issues such notification.

5. In the event that the amount of cash in the Buffer Stock Account, after repayment of borrowing, if any, exceeds the value of total net contributions paid by members, such surplus funds shall be distributed upon termination of this Agreement.

ARTICLE 40

The Buffer Stock and changes in exchange rates

1. In the event that the exchange rate between the Malaysian ringgit/Singapore dollar and the currencies of the major natural rubber exporting and importing members changes to the extent that the operations of the Buffer Stock are significantly affected, the Executive Director shall, in accordance with article 37, or members may, in accordance with article 14, call for a special session of the Council. The Council shall meet within 10 days to confirm or cancel measures already taken by the Executive Director pursuant to article 37, and may, by special vote, decide to take appropriate measures, including the possibility of revising the price range, pursuant to the principles of the first sentences of paragraphs 1 and 6 of article 32.

2. The Council shall, by special vote, establish a procedure to determine a significant change in the parities of these currencies for the sole purpose of ensuring the timely convening of the Council.

3. In the event that there is a divergency between the Malaysian ringgit and the Singapore dollar to the extent that buffer stock operations are significantly affected, the Council shall meet to review the situation and may consider the adoption of a single currency.

ARTICLE 41

Liquidation procedures for the Buffer Stock Account

1. On termination of this Agreement, the Buffer Stock Manager shall estimate the total expense of liquidating or transferring to a new international natural rubber agree-

ment the assets of the Buffer Stock Account in accordance with the provisions of this article, and shall reserve that amount in a separate account. If these balances are inadequate, the Buffer Stock Manager shall sell a sufficient quantity of natural rubber in the Buffer Stock to provide the additional sum required.

2. Each member's share in the Buffer Stock Account shall be calculated as follows:

(a) The value of the Buffer Stock shall be the value of the total quantity of natural rubber of each type/grade therein, calculated at the lowest of the current prices of the respective types/grades on markets referred to in article 33 during the 30 market days preceding the date of termination of this Agreement;

(b) The value of the Buffer Stock Account shall be the value of the Buffer Stock plus the cash assets of the Buffer Stock Account on the date of the termination of this Agreement less any amount reserved under paragraph 1 of this article;

(c) Each member's net contribution shall be the sum of its contributions throughout the duration of this Agreement less all refunds made under article 39;

(d) If the value of the Buffer Stock Account is either greater or less than total net contributions, the surplus or deficit, as the case may be, shall be allocated among members in proportion to each member's time-weighted net contribution share under this Agreement;

(e) Each member's share in the Buffer Stock Account shall comprise its net contribution, reduced or increased by its shares in deficits or surpluses in the Buffer Stock Account, and reduced by its share of liability, if any, for outstanding loans drawn by the Council on that member's behalf.

3. If this Agreement is to be immediately replaced with a new international natural rubber agreement, the Council shall, by special vote, adopt procedures to ensure efficient transfer to the new agreement, as required by that agreement, of shares in the Buffer Stock Account of members which intend to participate in the new agreement. Any member which does not wish to participate in the new agreement shall be entitled to the payment of its share:

(a) From available cash in proportion to its percentage share of the total net contributions to the Buffer Stock Account, within two months; and

(b) From the net proceeds from the disposal of the buffer stocks, by way of orderly sales or by way of transfer to the new international natural rubber agreement at current market prices, which must be concluded within 12 months;

unless the Council decides, by special vote, to increase payments under subparagraph (a) of this paragraph.

4. If this Agreement terminates without being replaced by a new international natural rubber agreement which provides for a buffer stock, the Council shall, by special vote, adopt procedures to govern orderly disposal of the Buffer Stock within the maximum period specified in paragraph 7 of article 67, subject to the following constraints:

(a) No further purchases of natural rubber shall be made;

(b) The Organization shall incur no new expenses except those necessary to dispose of the Buffer Stock.

5. Subject to an election by any member to take natural rubber in accordance with paragraph 6 of this article, any cash which remains in the Buffer Stock Account shall be forthwith distributed to members in proportion to their shares as determined in paragraph 2 of this article.

6. In lieu of all or part of a cash payment, each member may elect to take its share in the assets of the Buffer Stock Account in natural rubber, subject to procedures adopted by the Council.

7. The Council shall adopt appropriate procedures for adjustment and payment of members' shares in the Buffer Stock Account. This adjustment shall account for:

(a) Any discrepancy between the price of natural rubber specified in subparagraph (a) of paragraph 2 of this article and the prices at which part or all of the Buffer Stock is sold pursuant to procedures for disposal of the Buffer Stock; and

(b) The difference between estimated and actual liquidation expenses.

8. The Council shall, within 30 days following final transactions of the Buffer Stock Account, meet to effect final settlement of accounts among members within 30 days thereafter.

Chapter IX – Relationship with the Common Fund

ARTICLE 42

Relationship with the Common Fund

When the Common Fund becomes operational, the Council shall take full advantage of the facilities of the Common Fund according to the principles set out therein. The Council shall for this purpose negotiate with the Common Fund mutually acceptable terms and modalities for an association agreement to be signed with the Common Fund.

Chapter X – Supply measures

ARTICLE 43

Supply availability

1. Exporting members to the fullest extent possible undertake to pursue policies and programmes which ensure continuous availability to consumers of natural rubber supplies.

2. Exporting members shall continue to seek to upgrade natural rubber and to achieve uniformity in quality specifications and presentation of natural rubber, in accordance with technological and market developments.

3. In the event of a potential shortage of natural rubber developing, the Council may make recommendations to relevant members on possible appropriate steps to ensure as rapid an increase as possible in natural rubber supplies.

ARTICLE 44

Other measures

1. With a view to achieving the objectives of this Agreement, the Council shall identify and propose appropriate measures and techniques directed towards promoting the development of the natural rubber economy by producing members through expanded and improved production, productivity and marketing, thereby increasing the export earnings of producing members, while at the same time improving the reliability of supply.

2. For this purpose, the Committee on Other Measures shall undertake economic and technical analyses in order to identify:

(a) Natural rubber research and development programmes and projects of benefit to exporting and importing members, including scientific research in specific areas;

(b) Programmes and projects to improve the productivity of the natural rubber industry;

(c) Ways and means to upgrade natural rubber supplies and achieve uniformity in quality specification and presentation of natural rubber; and

(d) Methods of improving the processing, marketing and distribution of raw natural rubber.

3. The Council shall consider the financial implications of such measures and techniques and seek to promote and facilitate the provision of adequate financial resources, as appropriate, from such sources as international financial institutions and the Second Account of the Common Fund, when established.

4. The Council may make recommendations, as appropriate, to members, international institutions and other organizations to promote the implementation of specific measures under this article.

5. The Committee on Other Measures shall periodically review the progress of those measures which the Council decides to promote and recommend, and shall report thereon to the Council.

Chapter XI – Consultation on domestic policies

ARTICLE 45

Consultation

The Council shall consult, at the request of any member, on government natural rubber policies directly affecting supply or demand. The Council may submit its recommendations to members for their consideration.

Chapter XII – Statistics, studies and information

ARTICLE 46

Statistics and information

1. The Council shall collect, collate and as necessary publish such statistical information on natural rubber and

related areas as is necessary for the satisfactory operation of this Agreement.

2. Members shall promptly and to the fullest extent possible furnish to the Council available data concerning production, consumption and international trade in natural rubber by specific grades.

3. The Council may also request members to furnish other information, including information on related areas which may be required for the satisfactory operation of the Agreement.

4. Members shall furnish all the above-mentioned statistics and information within a reasonable time to the fullest extent possible not inconsistent with their national legislation.

5. The Council shall establish close relationships with appropriate international organizations, including the International Rubber Study Group, and with commodity exchanges, in order to help to ensure the availability of recent and reliable data on production, consumption stocks, international trade and prices of natural rubber, and other factors that influence demand and supply of natural rubber.

6. The Council shall endeavour to ensure that no information published shall prejudice the confidentiality of the operations of persons or companies producing, processing or marketing natural rubber or related products.

ARTICLE 47

Annual assessment, estimates and studies

1. The Council shall prepare and publish an annual assessment on the world natural rubber situation and related areas in the light of the information supplied by members and from all relevant intergovernmental and international organizations.

2. At least once in every half year, the Council shall also estimate production, consumption, exports and imports of natural rubber of all types and grades for the following six months. It shall inform the members of these estimates.

3. The Council shall undertake, or make appropriate arrangements to undertake, studies of trends in natural rubber production, consumption, trade, marketing and prices, as well as of the short-term and long-term problems of the world natural rubber economy.

ARTICLE 48

Annual review

1. The Council shall annually review the operation of this Agreement in the light of the objectives set out in article 1. It shall inform members of the results of the review.

2. The Council may then formulate recommendations to members, and thereafter take measures within its competence to improve the effectiveness of the operation of the Agreement.

Chapter XIII – Miscellaneous

ARTICLE 49

General obligations of members

1. Members shall for the duration of this Agreement use their best endeavours and co-operate to promote the attainment of the objectives of this Agreement and shall not take any action in contradiction of those objectives.

2. Members shall in particular seek to improve the conditions of the natural rubber economy and to encourage the production and use of natural rubber, in order to promote the growth and the modernization of the natural rubber economy for the mutual benefit of producers and consumers.

3. Members shall accept as binding all decisions of the Council under this Agreement and will not implement measures which would have the effect of limiting or running counter to those decisions.

ARTICLE 50

Obstacles to trade

1. The Council shall, in accordance with the annual assessment of the world natural rubber situation referred to in article 47, identify any obstacles to the expansion of trade in natural rubber in its raw, semi-processed or modified forms.

2. The Council may, in order to further the purposes of this article, make recommendations to members to seek in appropriate international forums mutually acceptable practical measures designed to remove progressively, and where possible eliminate, such obstacles. The Council shall periodically examine the results of such recommendations.

ARTICLE 51

Transportation and market structure of natural rubber

The Council should encourage and facilitate the promotion of reasonable and equitable freight rates and improvements in the transport system, so as to provide regular supplies to markets and to effect savings in the cost of the products marketed.

ARTICLE 52

Differential and remedial measures

Developing importing members, and least developed countries which are members, whose interests are adversely affected by measures taken under this Agreement, may apply to the Council for appropriate differential and remedial measures. The Council shall consider taking such appropriate measures in accordance with paragraphs 3 and 4 of section III of resolution 93 (IV) of the United Nations Conference on Trade and Development.

ARTICLE 53

Relief from obligations

1. Where it is necessary on account of exceptional circumstances or emergency or *force majeure* not expressly provided for in this Agreement, the Council may, by special vote, relieve a member of an obligation under this Agreement if it is satisfied by an explanation from that member regarding the reasons why the obligation cannot be met.

2. The Council, in granting relief to a member under paragraph 1 of this article, shall state explicitly the terms and conditions on which, and the period for which, the member is relieved of such obligation, and the reasons for which the relief is granted.

ARTICLE 54

Fair labour standards

Members declare that they will endeavour to maintain labour standards designed to improve the levels of living of labour in their respective natural rubber sectors.

Chapter XIV – Complaints and disputes

ARTICLE 55

Complaints

1. Any complaint that a member has failed to fulfil its obligations under this Agreement shall, at the request of the member making the complaint, be referred to the Council, which, subject to prior consultation with the members concerned, shall take a decision on the matter.

2. Any decision by the Council that a member is in breach of its obligations under this Agreement shall specify the nature of the breach.

3. Whenever the Council, whether as the result of a complaint or otherwise, finds that a member has committed a breach of this Agreement, it may, by special vote, and without prejudice to such other measures as are specifically provided for in other articles of this Agreement:

(a) Suspend that member's voting rights in the Council and, if it deems necessary, suspend any other rights of such member, including that of holding office in the Council or in any committee established under article 19, and of being eligible for membership of such committees, until it has fulfilled its obligations; or

(b) Take action under article 65, if such breach significantly impairs the operation of this Agreement.

ARTICLE 56

Disputes

1. Any dispute concerning the interpretation or application of this Agreement which is not settled among the members involved shall, at the request of any member party to the dispute, be referred to the Council for decision.

2. In any case where a dispute has been referred to the Council under paragraph 1 of this article, a majority of members holding at least one third of the total votes may require the Council, after discussion, to seek the opinion of an advisory panel constituted under paragraph 3 of this article on the issue in dispute before giving its decision.

3. (a) Unless the Council, by special vote, decides otherwise, the advisory panel shall consist of five persons as follows:

- (i) Two persons, one having wide experience in matters of the kind in dispute and the other having legal standing and experience, nominated by the exporting members;
- (ii) Two such persons nominated by the importing members; and
- (iii) A chairman selected unanimously by the four persons nominated under (i) and (ii) of this subparagraph or, if they fail to agree, by the Chairman of the Council;

(b) Nationals of members and of non-members shall be eligible to serve on the advisory panel;

(c) Persons appointed to the advisory panel shall act in their personal capacities and without instructions from any Government;

(d) The expenses of the advisory panel shall be paid by the Organization.

4. The opinion of the advisory panel and the reasons therefor shall be submitted to the Council which, after considering all the relevant information, shall, by special vote, decide the dispute.

Chapter XV – Final provisions

ARTICLE 57

Signature

This Agreement shall be open for signature at United Nations Headquarters from 2 January to 30 June 1980 inclusive by the Governments invited to the United Nations Conference on Natural Rubber, 1978.

ARTICLE 58

Depositary

The Secretary-General of the United Nations is hereby designated as the depositary of this Agreement.

ARTICLE 59

Ratification, acceptance and approval

1. This Agreement shall be subject to ratification, acceptance or approval by the signatory Governments in accordance with their respective constitutional or institutional procedures.

2. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the depositary not later than 30 September 1980. The Council may, however, grant

extensions of time to signatory Governments which have been unable to deposit their instruments by that date.

3. Each Government depositing an instrument of ratification, acceptance or approval shall, at the time of such deposit, declare itself to be an exporting member or an importing member.

ARTICLE 60

Notification of provisional application

1. A signatory Government which intends to ratify, accept or approve this Agreement, or a Government for which the Council has established conditions for accession but which has not yet been able to deposit its instrument, may at any time notify the depositary that it will fully apply this Agreement provisionally, either when it enters into force in accordance with article 61, or if it is already in force, at a specified date.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article, a Government may provide in its notification of provisional application that it will apply this Agreement only within the limitations of its constitutional and/or legislative procedures. However, such Government shall meet all its financial obligations pertaining to the Administrative Account. The provisional membership of a Government which notifies in this manner shall not exceed 18 months from the provisional entry into force of this Agreement. In case of the need for a call-up of funds for the Buffer Stock Account within the 18-month period, the Council shall decide on the status of a Government holding provisional membership under this paragraph.

ARTICLE 61

Entry into force

1. This Agreement shall enter into force definitively on 1 October 1980 or on any date thereafter, if by that date Governments accounting for at least 80 per cent of net exports as set out in annex A to this Agreement and Governments accounting for at least 80 per cent of net imports as set out in annex B to this Agreement have deposited their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, or have assumed full financial commitment to this Agreement.

2. This Agreement shall enter into force provisionally on 1 October 1980, or on any date within two years thereafter, if by that date Governments accounting for at least 65 per cent of net exports as set out in annex A to this Agreement and Governments accounting for at least 65 per cent of net imports as set out in annex B to this Agreement have deposited their instruments of ratification, acceptance or approval, or have notified the depositary under article 60 that they will apply this Agreement provisionally. The Agreement shall remain in force provisionally up to a maximum of 18 months, unless it enters into force definitively under paragraph 1 of this article or the Council decides otherwise in accordance with paragraph 4 of this article.

3. If this Agreement does not come into force provisionally under paragraph 2 of this article within two years

from 1 October 1980, the Secretary-General of the United Nations shall invite, at the earliest time he considers practicable after that date, the Governments which have deposited instruments of ratification, acceptance, approval or accession, or have notified him that they will apply this Agreement provisionally, and all others which participated in the United Nations Conference on Natural Rubber, 1978, to meet with a view to recommending whether or not those Governments in a position to do so should take the necessary steps to put this Agreement provisionally or definitively into force among themselves in whole or in part. If no conclusion is reached at this meeting, the Secretary-General may convene such further meetings as he considers appropriate.

4. If the requirements for definitive entry into force of this Agreement under paragraph 1 of this article have not been met within 18 calendar months of the Agreement's provisional entry into force under paragraph 2 of this article, the Secretary-General of the United Nations shall, at the earliest time he considers practicable, but before the end of the 18-month period mentioned above, convene those Governments which have deposited instruments of ratification, acceptance, approval or accession, or have notified him that they will apply this Agreement provisionally, and all others which participated in the United Nations Conference on Natural Rubber, 1978, to meet to review the future of this Agreement. Taking into account the recommendations of the meeting convened by the Secretary-General of the United Nations, the Council shall meet to decide the future of this Agreement. The Council shall, by special vote, then decide:

(a) To put this Agreement definitively into force among the current members in whole or in part;

(b) To keep this Agreement provisionally in force among the current members in whole or in part for an additional year; or

(c) To renegotiate this Agreement.

If no decision is reached by the Council, this Agreement shall terminate at the expiry of the 18-month period.

5. For any Government that deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession after the entry into force of this Agreement, it shall enter into force for that Government on the date of such deposit.

6. The Secretary-General of the United Nations shall convene the first session of the Council as soon as possible after the entry into force of this Agreement.

ARTICLE 62

Accession

1. This Agreement shall be open for accession by the Governments of all States upon conditions established by the Council, which shall include a time limit for the deposit of instruments of accession. The Council may, however, grant extensions of time to Governments which are unable to deposit their instruments of accession by the time limit set in the conditions of accession.

2. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the depositary.

ARTICLE 63

Amendments

1. The Council may, by special vote, recommend amendments of this Agreement to the members.

2. The Council shall fix a date by which members shall notify the depositary of their acceptance of the amendment.

3. An amendment shall enter into force 90 days after the depositary has received notifications of acceptance from members constituting at least two thirds of the exporting members and accounting for at least 85 per cent of the votes of the exporting members, and from members constituting at least two thirds of the importing members and accounting for at least 85 per cent of the votes of the importing members.

4. After the depositary informs the Council that the requirements for entry into force of the amendment have been met, and notwithstanding the provisions of paragraph 2 of this article relating to the date fixed by the Council, a member may still notify the depositary of its acceptance of the amendment, provided that such notification is made before the entry into force of the amendment.

5. Any member which has not notified its acceptance of an amendment by the date on which such amendment enters into force shall cease to be a contracting party as from that date, unless such member has satisfied the Council that its acceptance could not be obtained in time owing to difficulties in completing its constitutional or institutional procedures, and the Council decides to extend for that member the period for acceptance of the amendment. Such member shall not be bound by the amendment before it has notified its acceptance thereof.

6. If the requirements for the entry into force of the amendment have not been met by the date fixed by the Council in accordance with paragraph 2 of this article, the amendment shall be considered withdrawn.

ARTICLE 64

Withdrawal

1. A member may withdraw from this Agreement at any time after the entry into force of this Agreement by giving notice of withdrawal to the depositary. That member shall simultaneously inform the Council of the action it has taken.

2. One year after its notice is received by the depositary, that member shall cease to be a contracting party to this Agreement.

ARTICLE 65

Exclusion

If the Council decides that any member is in breach of its obligations under this Agreement and decides further that such breach significantly impairs the operation of this Agreement, it may, by special vote, exclude that member

from this Agreement. The Council shall immediately so notify the depositary. One year after the date of the Council's decision, that member shall cease to be a contracting party to this Agreement.

ARTICLE 66

Settlement of accounts with withdrawing or excluded members or members unable to accept an amendment

1. In accordance with this article, the Council shall determine any settlement of accounts with a member which ceases to be a contracting party to this Agreement owing to:

(a) Non-acceptance of an amendment to this Agreement pursuant to article 63;

(b) Withdrawal from this Agreement pursuant to article 64; or

(c) Exclusion from this Agreement pursuant to article 65.

2. The Council shall retain any contribution paid to the Administrative Account by a member which ceases to be a contracting party to this Agreement.

3. The Council shall refund the share in the Buffer Stock Account in accordance with article 41 to a member which ceases to be a contracting party owing to non-acceptance of an amendment to this Agreement, withdrawal or exclusion, less its share in any surpluses.

(a) Such refund to a member which ceases to be a contracting party owing to non-acceptance of an amendment to this Agreement shall be made one year after the amendment concerned enters into force.

(b) Such refund to a member which withdraws shall be made within 60 days after that member ceases to be a contracting party to this Agreement, unless as a result of this withdrawal the Council decides to terminate this Agreement under paragraph 6 of article 67 prior to such a refund, in which case the provisions of article 41 and paragraph 7 of article 67 shall apply.

(c) Such refund to a member which is excluded shall be made within 60 days after a member ceases to be a contracting party to this Agreement.

4. In the event that the Buffer Stock Account is unable to settle the payment in cash due under subparagraph (a), (b) or (c) of paragraph 3 of this article without either undermining the viability of the Buffer Stock Account or leading to a call-up of additional contributions from members to cover such refunds, payment shall be deferred until the requisite amount of natural rubber in the Buffer Stock can be sold at or above the upper intervention price. In the event that, before the end of the one-year period specified in article 64, the Council informs a withdrawing member that payment will have to be deferred in accordance with this paragraph, the period of one year between notification of intention to withdraw and the actual withdrawal may, if the withdrawing member so wishes, be extended until such time as the Council informs that member that payment of its share can be effected within 60 days.

5. A member which has received an appropriate refund under this article shall not be entitled to any share of the proceeds of liquidation of the Organization. Nor shall such a member be liable for any deficit incurred by the Organization after such refund has been made.

ARTICLE 67

Duration, extension and termination

1. This Agreement shall remain in force for a period of five years after its entry into force, unless extended under paragraph 2, 3 or 4 of this article or terminated under paragraph 5 or 6 thereof.

2. Before the expiry of the five-year period referred to in paragraph 1 of this article, the Council may, by special vote, decide to extend this Agreement for a period not exceeding two years and/or to renegotiate it. The Council shall notify the depositary of any such decisions.

3. If, before the expiry of the five-year period referred to in paragraph 1 of this article, negotiations for a new agreement to replace this Agreement have not yet been concluded, the Council may, by special vote, extend this Agreement for a period not exceeding two years. The Council shall notify the depositary of any such extension.

4. If, before the expiry of the five-year period referred to in paragraph 1 of this article, a new agreement to replace this Agreement has been negotiated but has not yet entered into force either definitively or provisionally, the Council may, by special vote, extend this Agreement until the provisional or definitive entry into force of the new agreement; provided that this extension shall not exceed two years. The Council shall notify the depositary of any such extension.

5. If a new international natural rubber agreement is negotiated and enters into force during any period of extension of this Agreement pursuant to paragraph 2, 3 or 4 of this article, this Agreement, as extended, shall terminate upon the entry into force of the new agreement.

6. The Council may at any time, by special vote, decide to terminate this Agreement with effect from such date as it may determine. The Council shall notify the depositary of any such decision.

7. Notwithstanding the termination of this Agreement, the Council shall continue in being for a period not exceeding three years to carry out the liquidation of the Organization, including the settlement of accounts, and the disposal of assets in accordance with the provisions of article 41 and subject to relevant decisions to be taken by special vote, and shall have during that period such powers and functions as may be necessary for these purposes.

ARTICLE 68

Reservations

Reservations may not be made with respect to any of the provisions of this Agreement.

ARTICLE 69

Authentic texts of this Agreement

The texts of this Agreement in the Chinese, English, French, Russian and Spanish languages shall be equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, having been duly authorized to this effect by their respective Governments, have signed this Agreement on the dates appearing opposite their signatures.

DONE at Geneva, this sixth day of October, one thousand nine hundred and seventy-nine.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก 4

ที่ สร.๐๒๐๒/๖๓๒๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๗ เมษายน ๒๕๒๑

เรื่อง การลงนามในข้อตกลงเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือที่ สร.๐๒๐๒/๘๒๖๗ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๐ และ
หนังสือที่ สร.๐๒๐๒/๕๓๕ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๒๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายบันทึกที่ สร. ๑๐๐๑/๑๓๒ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๑

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการให้กรมวิเทศสหการลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในรูปให้เปล่าของรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเกษตรในเขตชลประทาน และลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลออสเตรเลีย เกี่ยวกับโครงการพัฒนาชนบทไทย-ออสเตรเลีย ภาคใต้ โดยให้เสนอเรื่องให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดผู้สังราชการกรมวิเทศสหการ หรือรองนายกรัฐมนตรี (นายสุนทร หงส์ลดารมภ์) แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนลงนามนั้น

บัดนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง ความละเอียดปรากฏตามภาพถ่ายบันทึกของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

/คณะรัฐมนตรี...

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๒๑ ลงมติ
อนุมัติในหลักการให้กรมวิเทศสหการลงนามในข้อตกลงเกี่ยวกับความช่วยเหลือ
ต่างประเทศทุกกรณีโดยให้เสนอเรื่องให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสุนทร หงส์-
ดามรงค์) พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนลงนาม

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๘๑๒๒๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวกที่ 5

CHAPTER XXIII. LAW OF TREATIES

1. VIENNA CONVENTION ON THE LAW OF TREATIES

Concluded at Vienna on 23 May 1969

ENTRANCE INTO FORCE: 27 January 1980, in accordance with article 84.
 REGISTRATION: 27 January 1980, No. 18232.
 TEXT: United Nations Conference on The Law of Treaties - First and Second Sessions - Official Documents (United Nations publication, Sales No. E.70.U.5)

Note: The Convention was adopted on 22 May 1969 and opened for signature on 23 May 1969 by the United Nations Conference on the Law of Treaties. The Conference was convened pursuant to General Assembly resolutions 2166 (XXI)¹ of 5 December 1966 and 2287 (XXII)² of 6 December 1967. The Conference held two sessions, both at the Neue Hofburg in Vienna, the first session from 26 March to 24 May 1968 and the second session from 9 April to 22 May 1969. In addition to the Convention, the Conference adopted the Final Act and certain declarations and resolutions, which are annexed to that Act. By unanimous decision of the Conference, the original of the Final Act was deposited in the archives of the Federal Ministry for Foreign Affairs of Austria. The text of the Final Act is included in document CONF.39/11/Add.2.

Participant	Signature	Ratification, accession (a)	Participant	Signature	Ratification, accession (a)
Afghanistan	23 May 1969		Italy	22 Apr 1970	25 Jul 1974
Argentina	23 May 1969	5 Dec 1972	Jamaica	23 May 1969	28 Jul 1970
Australia		13 Jun 1974 <u>a</u>	Japan		2 Jul 1981 <u>a</u>
Austria		30 Apr 1979 <u>a</u>	Kenya	23 May 1969	
Barbados	23 May 1969	24 Jun 1971	Kuwait		11 Nov 1975 <u>a</u>
Bolivia	23 May 1969		Lesotho		3 Mar 1972 <u>a</u>
Brazil	23 May 1969		Liberia	23 May 1969	29 Aug 1985
Belorussian Soviet Socialist Republic			Luxembourg	4 Sep 1969	
Canada		1 May 1986 <u>a</u>	Malawi		23 Aug 1983 <u>a</u>
Central African Republic		14 Oct 1970 <u>a</u>	Madagascar	23 May 1969	
Chile	23 May 1969	10 Dec 1971 <u>a</u>	Mauritius		18 Jan 1973 <u>a</u>
China ³		9 Apr 1981	Mexico	23 May 1969	25 Sep 1974
Colombia	23 May 1969	10 Apr 1985	Morocco	23 May 1969	26 Sep 1972
Congo	23 May 1969	12 Apr 1982	Nauru		5 May 1978 <u>a</u>
Costa Rica	23 May 1969		Nepal	23 May 1969	
Cote d'Ivoire	23 Jul 1969		Netherlands		9 Apr 1985
Cyprus		28 Dec 1976 <u>a</u>	New Zealand	29 Apr 1970	4 Aug 1971
Democratic Kampuchea	23 May 1969		Niger		27 Oct 1971 <u>a</u>
Denmark	18 Apr 1970	1 Jun 1976	Nigeria	23 May 1969	31 Jul 1969
Ecuador	23 May 1969		Pakistan	29 Apr 1970	
Egypt		11 Feb 1982 <u>a</u>	Panama		28 Jul 1980 <u>a</u>
El Salvador	16 Feb 1970		Paraguay		3 Feb 1972 <u>a</u>
Ethiopia	30 Apr 1970		Peru	23 May 1969	
Finland	23 May 1969	19 Aug 1977	Philippines	23 May 1969	15 Nov 1972
German Democratic Republic		20 Oct 1986 <u>a</u>	Republic of Korea ⁴	27 Nov 1969	27 Apr 1977
Germany, Federal Republic of	30 Apr 1970		Rwanda		3 Jan 1980 <u>a</u>
Ghana	23 May 1969		Senegal		11 Apr 1986 <u>a</u>
Greece		30 Oct 1974 <u>a</u>	Spain		16 May 1972 <u>a</u>
Guatemala	23 May 1969		Sudan	23 May 1969	
Guyana	23 May 1969		Sweden	23 Apr 1970	4 Feb 1975
Haiti		25 Aug 1980 <u>a</u>	Syrian Arab Republic		2 Oct 1970 <u>a</u>
Holy See	30 Sep 1969	25 Feb 1977	Togo		28 Dec 1979 <u>a</u>
Honduras	23 May 1969	20 Sep 1979	Trinidad and Tobago	23 May 1969	
Iran (Islamic Republic of)	23 May 1969		Tunisia		23 Jun 1971 <u>a</u>
			Ukrainian Soviet Socialist Republic		14 May 1986 <u>a</u>
			Union of Soviet Socialist Republics		29 Apr 1986 <u>a</u>
			United Kingdom	20 Apr 1970	25 Jun 1971

XXIII.1: Law of treaties

<u>Participant</u>	<u>Signature</u>	<u>Ratification, accession (a)</u>	<u>Participant</u>	<u>Signature</u>	<u>Ratification, accession (i)</u>
United Republic of Tanzania		12 Apr 1976 a	Uruguay	23 May 1969	5 Mar 1982
United States of America	24 Apr 1970		Yugoslavia		27 Aug 1970
			Zaire		25 Jul 1977
			Zambia	23 May 1969	

Declarations and Reservations

(Unless otherwise indicated, the declarations and reservations were made upon ratification or accession.)

AFGHANISTAN

Upon signature:

"Afghanistan's understanding of article 62 (fundamental change of circumstances) is as follows:

"Sub-paragraph 2(a) of this article does not cover unequal and illegal treaties, or any treaties which were contrary to the principle of self-determination. This view was also supported by the Expert Consultant in his statement of 11 May 1968 in the Committee of the Whole and on 14 May 1969 (doc. A/CONF.39/L.40) to the Conference."

ARGENTINA

(a) The Argentine Republic does not regard the rule contained in article 45 (b) as applicable to it inasmuch as the rule in question provides for the renunciation of rights in advance.

(b) The Argentine Republic does not accept the idea that a fundamental change of circumstances which has occurred with regard to those existing at the time of the conclusion of a treaty, and which was not foreseen by the parties, may be invoked as a ground for terminating or withdrawing from the treaty; moreover, it objects to the reservations made by Afghanistan, Morocco and Syria with respect to article 62, paragraph 2 (a), and to any reservations to the same effect as those of the States referred to which may be made in the future with respect to article 62.

The application of this Convention to territories whose sovereignty is a subject of dispute between two or more States, whether or not they are parties to it, cannot be deemed to imply a modification, renunciation or abandonment of the position heretofore maintained by each of them.

BYELORUSSIAN SOVIET SOCIALIST REPUBLIC

[Same reservations and declaration, identical in essence, mutatis mutandis, as the one made by the Union of Soviet Socialist Republics.]

BOLIVIA

Upon signature:

1. The shortcomings of the Vienna Convention on the Law of Treaties are such as to postpone the realization of the aspirations of mankind.

2. Nevertheless, the rules endorsed by the Convention do represent significant advances, based on the principles of international justice which Bolivia has traditionally supported.

CANADA

"In acceding to the Vienna Convention on the Law of Treaties, the government of Canada declares its understanding that nothing in article 66 of the Convention is intended to exclude the jurisdiction of the International Court of Justice where such jurisdiction exists under the provisions of any treaty in force binding the parties with regard to the settlement of disputes. In relation to states parties to the Vienna Convention which accept as compulsory the jurisdiction of the International Court of Justice, the government of Canada declares that it does not regard the provisions of article 66 of the Vienna Convention as providing 'some other method of peaceful settlement' within the meaning of paragraph 2 (a) of the declaration of the government of Canada accepting as compulsory the jurisdiction of the International Court of Justice which was deposited with the Secretary-General of the United Nations on April 7, 1970."

CHILE

Reservation

The Republic of Chile declares its adherence to the general principle of the immutability of treaties, without prejudice to the right of States to stipulate, in particular, rules which modify this principle, and for this reason formulates a reservation relating to the provisions of article 62, paragraphs 1 and 3, of the Convention, which it considers inapplicable to Chile.

COLOMBIA

Reservation:

With regard to article 25, Colombia formulates the reservation that the Political Constitution of Colombia does not recognize the provisional application of treaties; it is the responsibility of the National Congress to approve or disapprove any treaties and conventions which the Government concludes with other States or with international legal entities.

COSTA RICA

1. With regard to articles 11 and 12, the delegation of Costa Rica wishes to make a reservation to the effect that the Costa Rican system of constitutional law does not authorize any form of consent which is not subject to ratification by the Legislative Assembly.

2. With regard to article 25, it wishes to make a reservation to the effect that the Political

ภาคผนวกที่ 6

หลัก "divisibility" มีหลักการว่าในกรณีที่สนธิสัญญากำหนดหลักการไว้หลายเรื่องด้วยกัน หากเรื่องใดมิได้เกี่ยวข้องกับหลักการอื่น ๆ จนไม่อาจแยกจากกันได้เรื่องนั้น ๆ ก็สามารถแยกออกจากกันได้โดยต่างก็ไม่มีผลกระทบต่อสถานะของกันและกัน (ข้อบทในสนธิสัญญา) หลักกฎหมายนี้มีความสำคัญต่อการใช้หลัก *clausula rebus sic stantibus* เป็นอย่างมาก เพราะหลักการที่ว่าสนธิสัญญาเกี่ยวกับเขตแดนเป็นข้อยกเว้นของหลัก *clausula rebus sic stantibus* มีพื้นฐานอยู่บนหลักการว่าเขตแดนมีลักษณะตายตัว (objective) และมีความจำเป็นที่ต้องมีความถาวร มิฉะนั้นจะเป็นสาเหตุของความไม่สงบ และอาจเป็นสาเหตุของสงครามได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดหลักการเอาไว้ว่า ถึงแม้สถานการณ์จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม หากไม่ถึงกับทำให้วัตถุประสงค์ (object) ของความตกลงตกเป็นอันพันวิสัยที่จะปฏิบัติตามได้ เช่น ตกลงให้เกาะ ๆ หนึ่งเป็นของไทยแต่เกิดแผ่นดินไหว หรือน้ำท่วมอย่างหนัก ทำให้เกาะนั้นจมหายไป หรือมิได้มีความตกลงระหว่างคู่ภาคีเป็นอย่างอื่น ความเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์นั้น ๆ ก็ไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของเส้นเขตแดน ด้วยเหตุนี้ข้อบทในสนธิสัญญาซึ่งถึงแม้จะเป็นสนธิสัญญาว่าด้วยเขตแดน หากมิได้มีความจำเป็นต่อความเป็นอยู่ของเขตแดนนั้น ถ้าสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปจนถึงขนาดที่ทำให้สาเหตุที่จะต้องมิชอบดังกล่าวได้หมดสิ้นไปแล้ว ก็ไม่มีเหตุผลที่จะต้องคงข้อบทนั้นไว้ ด้วยเหตุนี้ข้อบทประเภทนี้ซึ่งถือว่าแยกออกได้ (divisible) จากตัวเขตแดนก็ย่อมถูกแก้ไขหรือยกเลิกโดยผลของหลัก *clausula rebus sic stantibus* ได้

ประวัติผู้เขียน

นายอรรถพร จรจรัส เกิดวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2503 สำเร็จชั้นมัธยมปลาย
จากโรงเรียนเทพศิรินทร์ ปีการศึกษา 2519 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะนิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2525 เข้าศึกษาต่อใน
ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2529

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย